

**mikropovídky
okénko autorů
překlady
recenze**

Povídky

ČESKÁ LÍPA

№ 1 7/1984

SCI-FI; sbírka povídek, recenzí a zajímavostí pro potřebu členů SFK Česká Lípa.

NEPRODEJNÉ!

Spolupracovali: Jiří Matys, ing.arch. Jiří Kňákal a Jan Plešmíd.

UZÁVĚRKA ČÍSLO: 31. července 1984

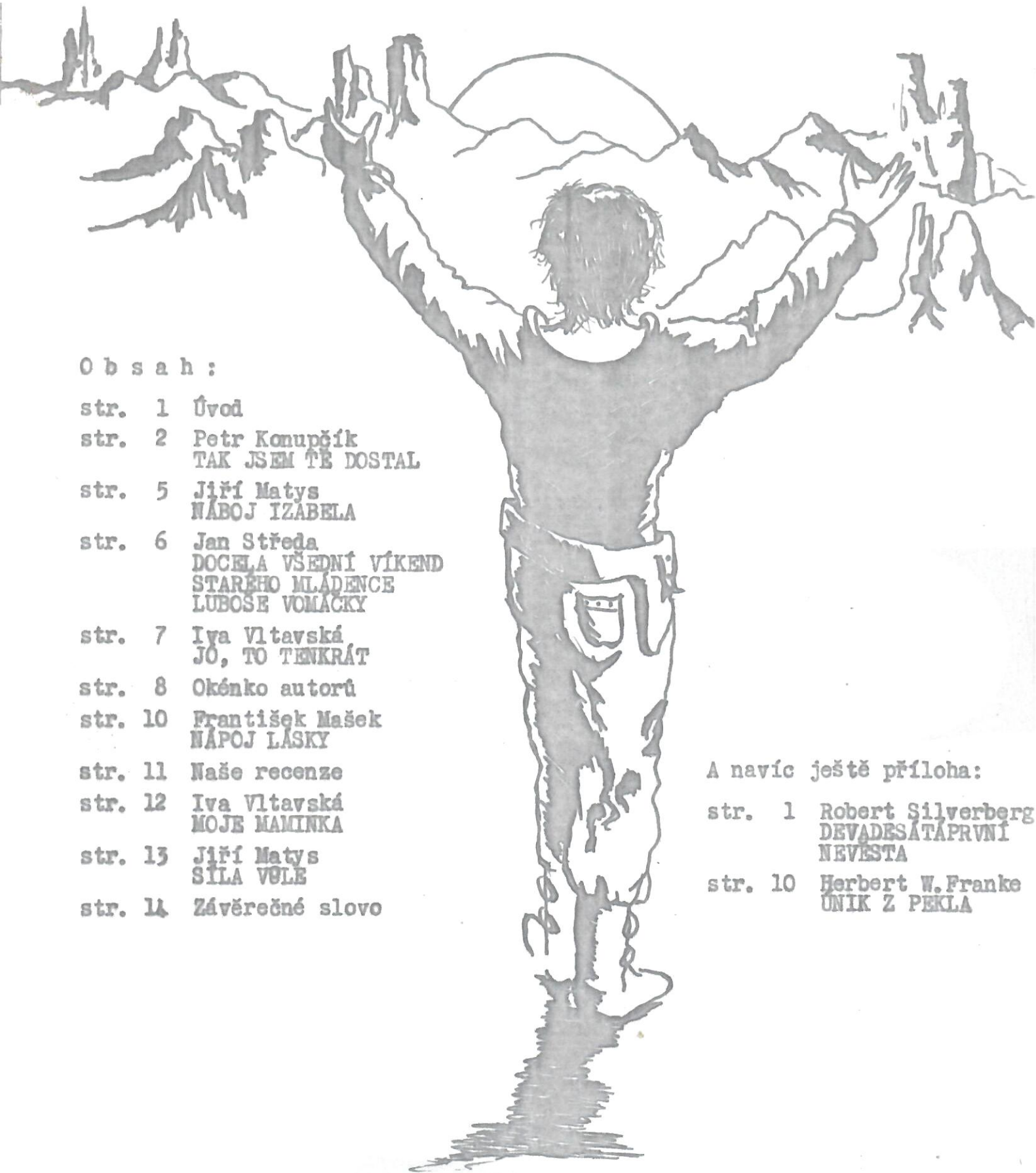
Číslo první.

O b s a h :

- str. 1 Úvod
- str. 2 Petr Konupčík
TAK JSEM TĚ DOSTAL
- str. 5 Jiří Matys
NÁBOJ IZABELA
- str. 6 Jan Středa
DOČELA VŠEDNÍ VÍKEND
STARÉHO MLÁDENCE
LUBOŠE VOMÁČKY
- str. 7 Iva Vltavská
JO, TO TENKRÁT
- str. 8 Okénko autorů
- str. 10 František Mašek
NÁPOJ LÁSKY
- str. 11 Naše recenze
- str. 12 Iva Vltavská
MOJE MAMINKA
- str. 13 Jiří Matys
SÍLA VOLE
- str. 14 Závěrečné slovo

A navíc ještě příloha:

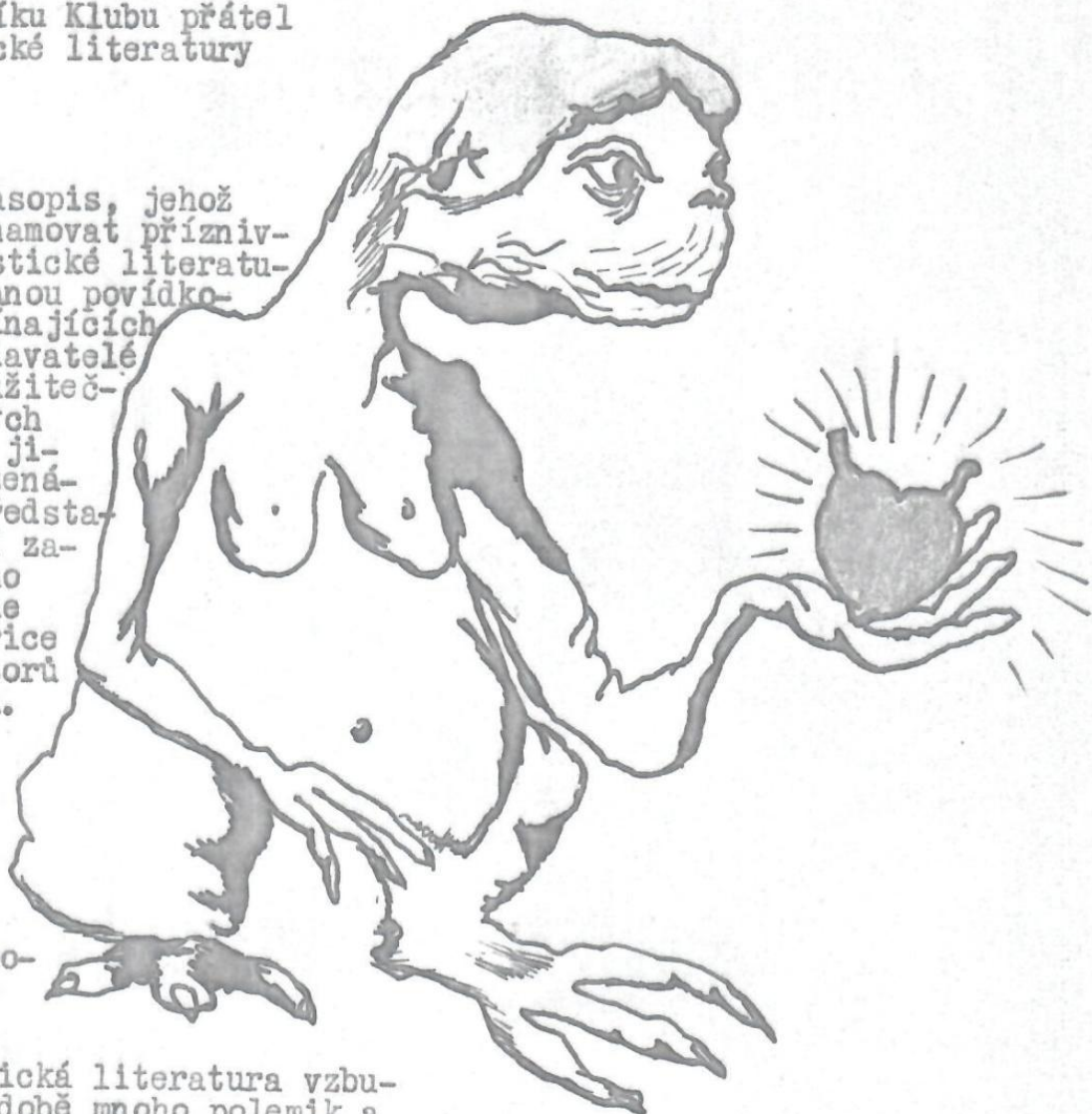
- str. 1 Robert Silverberg
DEVADESÁTAPRVNÍ
NEVĚSTA
- str. 10 Herbert W. Franke
UNIK Z PEKLA

1. čísla občasníku Klubu přátel vědeckofantastické literatury v České Lípě.

Milý čtenáři,

máš v rukou časopis, jehož posláním je seznamovat příznivce vědeckofantastické literatury s nepublikovanou povídkovou tvorbou začínajících autorů, jimž vydavatelé chtějí umožnit užitečné porovnání svých prací s pracemi jiných tvůrců a čtenářům nabídnout představu, jak vypadají začátky. Kromě toho ovšem rádi vydáme v uvažované rubrice HOST povídky autorů již zkušenějších. Občasník chceme upravovat podle ohlasu, popřípadě jej rozšířit nejen o zajímavosti, ale i o názory a recenze vyšlých knih i povídek z minulého čísla.

Vědeckofantastická literatura vzbuzuje v současné době mnoho polemik a jsme si vědomi, že vedle kvalitní je také druhořadá, ba i mizerná; naší snahou bude té mizerné se vzdalovat. A pochybovačům o smyslu SF literatury vůbec rádi připomeneme slova Karla Čapka:

"Budiž poznamenáno, že každý děj je nevyhnutelně fantastický. Vždyť ani v životě bez nutné fantazie není žádného děje; každé skutečné dobrodružství vzniká nárazem fantazie na skutečnost. Někteří lidé nedovedou říci slovo FANTAZIE než s přízvukem politování; nuže tito lidé to mohou přivést až do šesté nebo i páté hodnotní třídy, ale nepřivedou to ani k jednomu dobrodružství."

Někteří nad SF literaturou jenom mávnou rukou, jiní ji označí nepřiliš lichotivým přídavným jménem, někteří ji zase nazvou kupříkladu unikovou. "Kdyby" literatura nemá ovšem s unikem ze života nic společného, unikem by pak mohla být i jiná literatura, zejména poezie, pak ovšem třeba i fotbal, nedělní výlet a tak dále. SF je jako vše součástí života.

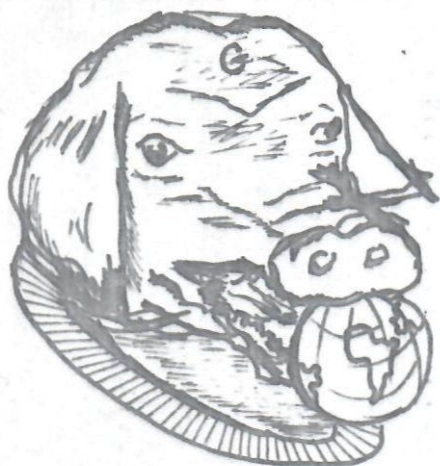
SF literatura cvičí čtenářovu obraznost a přispívá k lepšímu chápání zázraků vědy, spějící milovými kroky k neustálému předbírání dneška. Ano, SF literatura předbírání dobu, ale copak vědecké objevy ne?

JM

VÍTE, ŽE

- hvězda Sírius kdysi nesla název Psí hvězda?
- apogeum je bod na dráze Měsíce, v němž je nejdále od Země?
- COSPAR je zkratka mezinárodní vědecké organizace pro výzkum vesmírného prostoru?
- vedle velmi známého sovětského kosmodromu Bajkonur u Aralského jezera existují další kosmodromy, například Kapustin Jar, sovětský kosmodrom užívaný od roku 1962 pro starty družic typu Kosmos; Kagošina, japonský kosmodrom na jihovýchodě ostrova Kjušu; Hammaguir, francouzský na alžírské Sahaře a čínský u Šuang-čcheng-cu?

I.

Z výzkumného ústavu genetického inženýrství bylo posledního dne v roce ukradeno prase. Jmenovalo se Goliáš, jinak také G-A-l. Kdyby šlo pouze o krádež, nebylo by to tak zlé. Ale Goliáš byl vyjimečným výsledkem několikaleté práce, chloubou ústavu, a jak říkal jeho ošetřovatel Jindrák: "Na takové potovore by se na Slovácku svezla celá dědina."

Jeho výška dosahovala hřbetu koně. Ale to všechno byla nyní už minulost.

Na Silvestra sloužil doktor Klofáč. V přesně stanovenou dobu nachystal krmení a aby mu příprava prasečího menu lépe ubíhala, pustil si rádio. Transistor vyhrával kolotoč melodií uplynulého roku a Klofáč se snažil zapamätovat alespoň některé anekdoty, ale marně. Strídavý tok hudby a vtipů mu zanikal, jak se blížil k chvílce. Pomalu otevřel dveře. Chystal se zvednout hrnec se žrádlem - vždycky ho z toho tahání bolela záda a nadával, že prase za to nestojí, aby na něm nechal svoje zdraví -, ale zarazil ho pronikavý závan ostrého zimního větru. Otočil vypínačem. Přímě proti němu zela díra, vybouraná zeď. Goliáše někdo odnesl faustovskou dírou do tmy města, chystajícího se přivítat Nový rok.

Celou zpáteční cestu Klofáč nadával. To se musí stát zrovna jemu a ještě poslední den v roce. Nepatřil však mezi zmatkaře. Věděl, že podle bodu šest Havarijního řádu ústavu musí nejdříve zavolat řediteli, který pochopitelně nebude doma, v případě neúspěchu jeho zástupci, což také selhalo. Až potřetí byl úspěšný. Inspektor Knot sice neprojevil výrazné nadšení, ale slíbil, že si pospíší.

"Tak se na to půjdeme podívat, pane doktore," snažil se o dobrácky ton. "Takový čuník nám přece nezmizí jenom tak, že ano?"

Opuštěný chlívěk vymrzal prosincovou nocí. Knot tušil, že najít prase nebu-

de snadné, ledaže by měl prasečí kliku. V nedohlednu viděl poklidnou službu u televize, snad alespoň stihne zavolat domů a popřát.

Ohledání místa činu netrvalo dlouho. Nebylo totiž co ohledávat. Žádné stopy ve sněhu, ani štetina na vybourané zdi.

"Máte tu někde tepleji?" Knot si dýchal na vykřehlé prsty. Zároveň hledal motiv, možnosti a spojitosti, které by mu pomohly.

"Jistě, v mé kanceláři."

Kroky zvonily pustou chodbou. Teprve nyní dolehla na Klofáče představa nepřijemnosti, které vzniknou. Vybavil se mu loňský případ, kdy zmizela Jindrákova genetická husa Alžběta. Dodnes se nenašla. Chudák Jindrák, vytrpěl si svoje, vypadalo to skoro na vyhazov z ústavu. Nakonec zůstal.

Rozehřátý Knot nemínil strávit v ústavu zbytek starého roku.

"Pane doktore, pokuste se mi vysvětlit co, nebo vlastně kdo byl Goliáš."

"Goliáš byl genetický pokus. Velmi zjednodušeně řečeno, měli jsme vyprodukovat prase, které bude větší a chutnější než běžné typy. Pokus se chýlil ke konci, zbývalo vyřešit některé technické detaily. Víte, celé to začalo hrozně dárno. Kdysi v San Diegu doktor Evans začal pokusy s krysím genem, pak Brinster a Palmiter vyprodukovali obří myši. No a my obří prase."

Knotův poznámkový blok se zaplňoval a v rozhlase právě začínal závěrečný blok melodií.

II.

Téměř měsíční pátrání nevedlo nikam. Nahromaděné informace a opětovně prostudované spisy recidivistů, kteří by přicházeli v úvahu, jenom stupňovaly Knotovu mrzutost.

"Sakra, přece takové prase jako kůň neukradne někdo jenom tak."

Jarda Machač byl nováček sborn. Přišel na oddělení s čerstvým diplomem a s chutí být co nejdříve u velkého případu. Byl přidělen právě Knotovi, který mu imponoval už od začátku klidem a profesionálním přístupem. Navíc Knot čpěl onou člověčinou, jež nebývá většinou inspektorů vlastní. A právě tu lidskost obdivoval Machač u Knoty nejvíce.

"Četl jsem takový článek o psychotronice, člověk prý může pohybovat silou vůle různými předměty. To je přece nesmysl. My jsme se na fakultě učili, že ..."

Knot si se zájmem prohlížel, jak se Machač snaží. Rosteš, hochu, rosteš. Jenom studuj, jenom čti. Nic nového

pod sluncem, staré věci. Jsou to zajímaví lidé, ti psychotronici. Trochu trhlí, ale neškodní. Ti mi ale prase nevrátí, řekl si Knot. Chvilí povídali, usrkávali čaj a Knot se nakonec rozhodl, že pustí Machače domů. Byl pátek, za celý týden toho oba měli dost. Knot chtěl být sám. Machačova poznámka v něm obnovila vzpomínku na kamaráda ze studií Rokla, ten studoval tyhle bláznoviny. Inspektor lištoval v adresáři, váhal, ale přece jenom vytočil pražské číslo.

"Prosím bych katedru psychotroniky, doktora Rokla."

Neviděli se dlouhou dobu. Kolik je to let? Pravda, asi dvakrát konsultoval s Roklem nějaký problém k případu Hošek, ale to už je...

"Ano, slyším, haló, seš to ty, Přemku? Tady Knot... no ano, jsem to já, ten Maigret."

Vyměnili si pár zdvořilostních frází.

"Snad nehoníš mimozemšťany?" Rokl byl vždy jemně ironický.

"Ještě ne, ale brzy budu."

"V čem ti můžu pomoci?" slabikoval Rokl hlubokým hlasem jako pohádková bytost.

"Přemku, je možné silou vůle nechat zmizet předmět těžký několik centů?"

"Podívej, Jirko, zatím takový případ popsán nebyl. Dokonce ani známý případ v Jaselské ulici nemůžeme vzít jako důkaz. I když bych pochopitelně rád. Všichni svědkové vypovídali zajímavě, ale se zřejmým záměrem po publicitě a odměně." Rokl se snažil Knotovi vysvětlit, v čem je podle něho problém takového výkonu. Vzpoměl si, že asi před dvaceti lety měl na fakultě studenta a ten projevil mimořádné schopnosti. Nějaký Žourek. Ale kde je a co dělá, Rokl nevěděl.

Rozloučili se. Rokl Knotovi ironicky - jak jinak - popřál úspěchu a nezapoměl dodat, že doufá v publicitu ve prospěch psychotroniky v případě, že Knot pachatele najde. Jedno inspektor věděl jistě. Žourek je stopa ke Goliášovi.

III.

Teprve na třetí zazvonění se otevřela mahagonová branka. Knot netrpělivě vešel. Celou cestu přemýšlel, co mu řekne.

"Dobrý den, promiňte, že ruším, jsem inspektor Knot z kriminálního oddělení. Mohu dál?"

Žourek ho přivítal v domácím oblečení. V jeho obličeji byl klid.

"Jsem rád, že vás poznávám, inspektore. Četl jsem o vás v novinách. Už dlouho hledáte Goliáše."

Šli prosklenou chodbou po příjemné-

ho obýváku.

"Smím vám nabídnout kávu, koňak nebo něco ještě ostřejšího?"

"Děkuji, dám si koňak. Ale něco za něco. Vy jste kdysi nadaný student a pak konfliktní spolupracovník v ústavu genetického inženýrství. Z tohoto ústavu jste odešel a nyní..."

"Spolu sedíme a máme si co říci. Jsem rád, že jste přišel, inspektore. Kdybych měl vést dialog s nějakým začátečníkem..."

"Goliáš je vaše práce, že?"

"Je a jsem na to hrdý. Vy nevíte, co mi to dalo cvičení vůle. Pevné, soustředěné vůle. Je v ní ohromná síla. Nevěříte?" Upřeně se podíval do Knotových očí. Inspektor byl trochu překvapen. Že by se Žourek dal tak lehce?

"Pojďte, něco vám ukážu," řekl Žourek. Po kamenném schodišti vyšli do patra. Místnost připomínala síň starožitníka. Na zdích visely nejruznější předměty, od kávového mlýnku až po veliké empirové hodiny. Knot přistoupil blíže. Pod kávovým mlýnkem byl štítek. 20.1. - babičce.

"Líbí se vám, inspektore?"

"???"

"To je můj debut. Můj první kousek. Kdysi, jako dítě, jsem ukradl babičce, dá-li se to tak nazvat, tento mlýnek. Dostal jsem bití. Ale to nebylo nic proti zjištění, že umím něco, co ostatní ne. Zdokonaloval jsem se. Studoval, četl. Pracoval jsem na sobě. Na fakultě mi rozuměl skutečně jenom Rokl. Znal moje schopnosti, ale oba jsme byli opatrní. Vždyt znalosti z oblasti psychotroniky byly v té době žalostně chabé. A v ústavu genetického inženýrství? Víte, co to bylo sedět u počítače a programovat genetické vzorce? Nuda! Nikdo mi nerozuměl. Nepovažovali mě za svého kolegu."

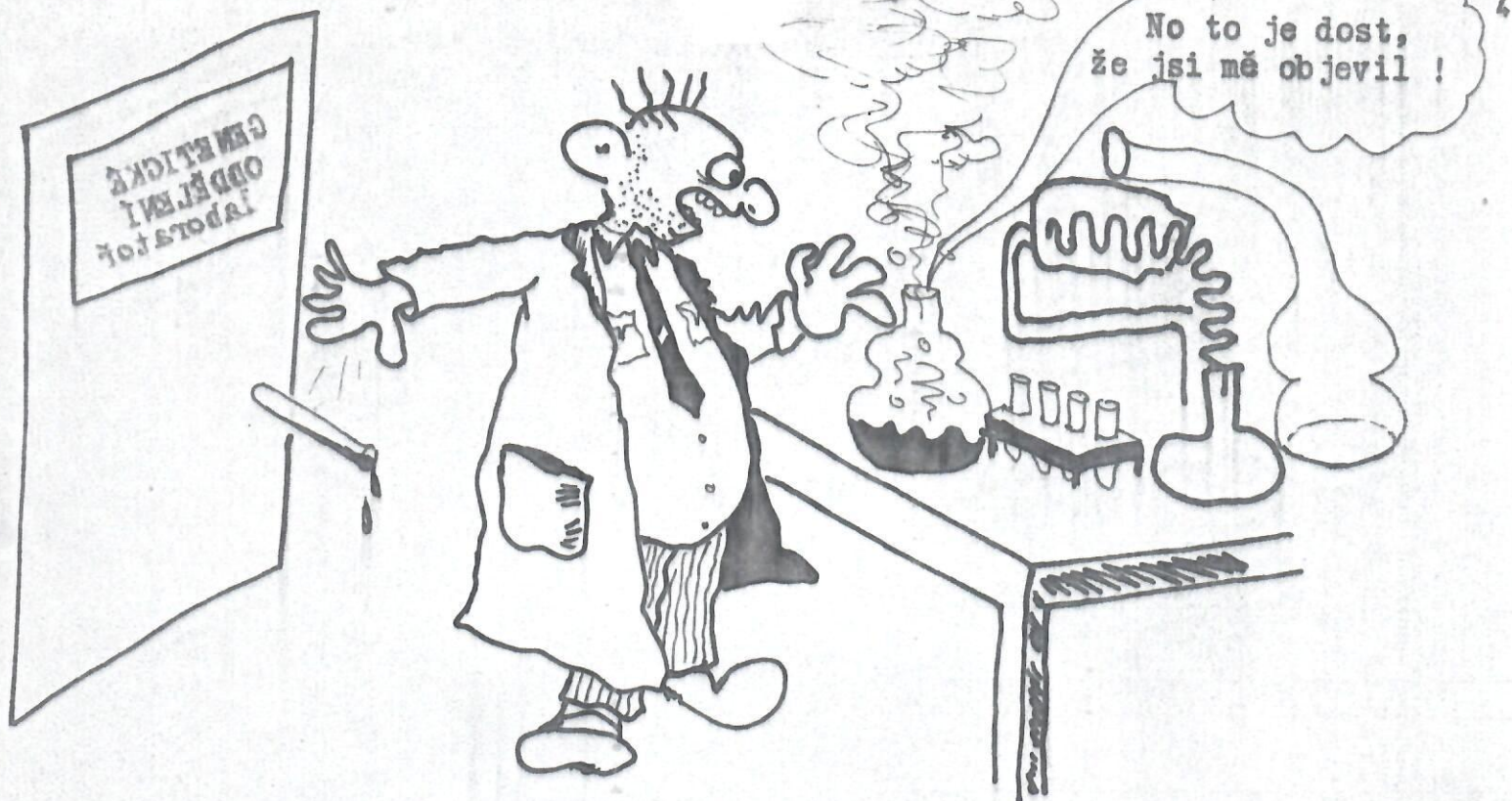
Knot pokyvoval hlavou.

"A tady je Goliáš," řekl Žourek a ukázal zpět ke dveřím. Na veliké modřínové desce vypreparovaná hlava Goliáše zabírala skoro polovinu stěny. "Ty oči se jim nepovedly, ve skutečnosti byl docela milý."

Knot si připadal jako na loveckém zámku při obhlídce trofejí. Skončíme to.

"Musím vás zatknout pro krádež prasete..."

"Děláte chybu, inspektore. Mám pro vás ještě jedno překvapení. V celé sbírce mi něco chybí. Už se mi podařilo přemístit všechno možné, i případ v Jaselské ulici je můj. Ale zatím nemám úspěch s člověkem. Ne našel jsem odvahu, abych to zkusil."

Až nyní. Vaše pochybnosti mě přesvědčily, zkusím to s vámi."

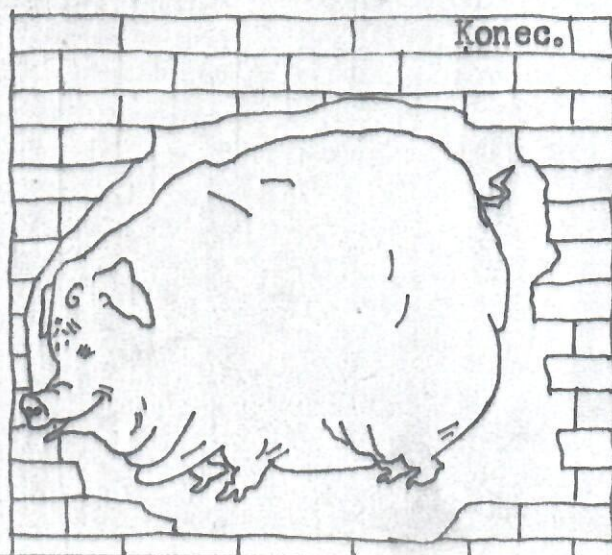
Zourek se posadil na židli a obličej mu začal tuhnout, rysy se měnily. Ve svých případech Knot nejdnou řešil duchařské triky, ale cítil, že tady jde o něco jiného. Hleděl na Zourka a nedokázal se odpoutat od mystické doktorovy tváře.

Mocná síla na jednou odtrhla Knota od podlahy. Chtěl zpátky, ale nešlo to. Ten Zourek mě dostal. To nemůže být pravda. Chtěl zakřičet, ale hlas mu selhal. Stoupal stále výš. Neviditelné kleště ho zmáčkly do vodorovné polohy. Nedokázal překonat rostoucí tlak, zůstalo mu pouze vědomí. Poslední, co si zapamatoval z té prokleté místnosti, byla prázdná modřínová deska v levém rohu. Snad není určena pro něho?

Vyplouval oknem ven.

Zrazen zemskou přitažlivostí opouští dům.

Začal padat sedlácký sníh.

Víte, že

- W. Huggins, zakladatel spektroskopie hvězd, spektroskopicky prokázal plynnou podobu některých mlhovin v roce 1864 ?
- rychlost světla odhadoval O. Römer na základě pozorování Jupiterových měsíců už v roce 1676 ?
- Diviš zkonstruoval v roce 1754 bleskosvod, na rozdíl od Franklinova uzemněný a že v témže roce Kant vyslovil hypotézu o vzniku planetárního systému ?
- P.N. Lebeděv se zabýval zkoumáním tlaku světla a vysvětlil jím v roce 1907 i chvosty komet ?
- holografickou metodu objevil Dennis Gabor a obdržel za ni roku 1971 Nobelovu cenu za fyziku ?
- parsek je vzdálenost $3,086 \times 10$ na šestnáctou metrů a světelný rok se rovná jen třetinové délce parseku ?
- Jupiter má 14 měsíců ?
- Gemini není pouze americká kosmická loď pro dva kosmonauty, ale také mezinárodní název pro souhvězdí Blíženců ?
- astrologie, neboli hvězdopravectví, čerpala při předvídání lidských osudů ze zvěrokruhu, což je pás dvanácti souhvězdí, jimiž prochází ekliptika, t.j. zdánlivá dráha slunce po obloze ?

o o o o o o o o o o o o o o o

Oknem se usmívalo červánkové ráno, když domovní bzučák zastihl Juanita ještě v posteli. Rozmrzele vytáhl ruku zpod teplé přikrývky a zapnul obraz kamery ke vstupní brance. Před haciendou stál poštovní Roboto. Juanito se s ním spojil.

" Copak hoří ? " zachrptěl roze-spale.

" Telegram, seňore, " řekl nakráp-le Roboto.

" Tak jo, " převalil se Juanito Robleda na bok.

" Na účet příjemce, " sdělil Ro-boto.

" Zatracený ráno, " doprovodil Juanito namáhavé vstávání. Záhy četl: " Ihned přijed. Kolem osmé večer se bude Ramon vracet z věže. Alfonso. "

Juanito si radostně zamnul ruce. Chudý bratr Alfonso se činil ! Ne, rod Robledů nedopustí, aby nějaký Ramon odmítal krásnou Izabelu.

Osprchoval se, k snídani naprogramoval B-paellu s dvojnásobkem kuřecích jater a zašel do pracovny. Pistoli rozebral, nama-zal a složil právě včera; raději se podívá na náboj. Kvůli jeho koupi si utrhoval od huby. Žádná paella s jatýrky ! Vložil ka-zetu do programátoru a četl zadání náboje: " Pohlaví ženské, 18 let, 163 cm, 51 kg, modulace hlasu 17. Koprodukční syndromy: tělo-3, duchovno-2, sex-appeal-359. "

Je málo pravděpodobné, že by po zásahu Ramon potkal dívku stejných parametrů. Jen co Izabelu Robledovou znovu uvidí, ztratí hlavu. Juanito pro jistotu upravil program - zvýšil erotický potenciál střely. Ať si Ramon láskou k Izabele třeba zešílí. Nabil pistoli. Přišel čas na dobrou snídani - z kuchyně zavoněla B-paella, směsice aromat česneku, šafránu, ryb a oliv.

....

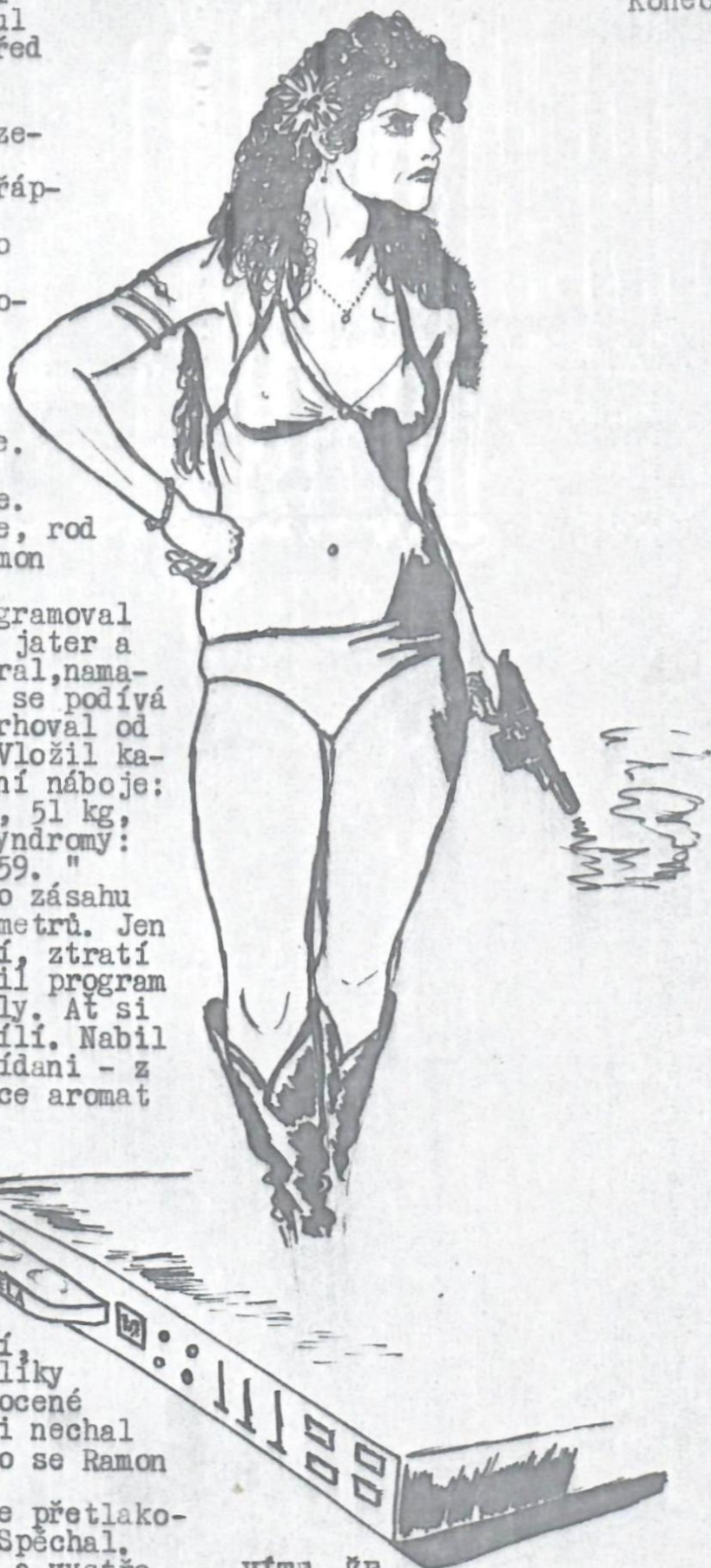
Klenba tmavla před očima a Juanito přecházel nedaleko tmavého čtverce šachty. Ener-getická věž temně rezonovala. Kovové výstupnice se leskly, ale Juanito raději pokukoval po okolí, zda se v blízkosti nezalesknou knoflíky policejní uniformy. Otíral si zpocené dlaně. Kde je Alfonso ? Že by si nechal ujít nádhernou podívanou ? Jen co se Ramon ukáže

Konečně ! Shora zafuněly dveře přetlako-vé komory a dolů slézal člověk. Spěchal. Juanito chvatně odjistil pistoli a vystře-lil okamžitě. Muž tichý šum pistole nepost-řehl, rozhlédl se a přispěchal ke ztuhlému Juanitovi.

" Co stojíš ? Už půjde, " řekl.

" Alfonso ... " zaskučel Juanito ja-ko raněný pes. Po tvářích mu stékaly slané kapky oceánu hořkosti všech nesnědených paell, kachniček a pstruh na mandlích.

Konec

VÍTE, ŽE
- trifik není jen jedním z
hrdinů známého SF románu,
ale též plynná difúzní
mlhovina v souhvězdí Střel-
ce ?

Já ti dám létající talíře !

Jan Středa

DOCELA VŠEDNÍ VÍKEND STARÉHO MLÁDENCE LUBOŠE VOMÁČKY

Luboš se vracel z procházky domů, byl už večer a na zasněženou krajinu se snášela hustá tma. Luboš ani příliš neudivilo, když se za lesem vynořil létající talíř. Světelný koncert všech barev včetně infračerveného, ultrafialového a rentgenového záření vytvářel uchvatnou, téměř snovou podívanou. Talíř se zastavil, ale zářivá elektrická symfonie pokračovala. Záblesky světla se odrážely od vrcholů stromů, pokrytých sněhem a měnily les na ledové království preludů. Tak to trvalo asi čtvrt hodiny. Pojednou světla rychle zeslábla a pohasla. Krajinu zaplavil svist a Luboš usoudil, že mistr Uh'wmm ll patrně zamířil domů.

A že se mu koncert líbil, hned příští den zakoupil v Prameni za dvaapadesát Kčs bombonieru, napsal pochvalný dopis a obojí zabalil do uhledného balíčku. Připsal adresu:

Mr. Uh'wmm ll
C'ttova 666
Orr'kk City
Gj'pp f Planet
Delta Pavonis,

položil balíček na terasu a počkal, až si ho vyzvedne pan Glh'wrrz z Gj'pp f Interstellar Post Service / GIPS /. Po několika minutách se balíček rozzářil, zmizel a na jeho místě se objevila kontrolní kartička s nápisem RECEIPT ACKNOWLEDGED, což znamenalo, že je vše v pořádku. Kartičky vydával automat po prověření nezávadnosti zásilky - GIPS zavedla tato opatření po nemilé příhodě na sedmé planetě Alfy Mensae, kde opilý pošták neopatrným přejímáním zásilky způsobil mírný anihilační výbuch

a ježto měl známé na Oblastní hvězdné prokuratuře, byl pro kosmický atentát zatčen odesílatel a teprve po výpovědi tří svědků, že dvě hodiny před výbuchem byl dotyčný pošták téměř v deliriu, se věc uvedla na pravou míru. Páni svědkové byli zcela nepochybně v lihu také, ale s tím už si obhájce odesílatele poradil.

Luboš spokojeně sešel z terasy, obul se, učešal a vypravil do hospody U husara na svíčkovou, pivo a partičku mariáše.

Největší legrace na tom všem byla, že kdyby se Luboš kdekoliv vážně zmínil o svých vesmírných stycích, patrně by ho odevšad velice nevážným způsobem vykopli přímo do nejbližšího blázince.

Konec.

VÍTE, ŽE

- Magion je čs. družice, určená k výzkumu magnetosféry a ionosféry ?
- Vlasatice je zastaralý název komety, za dob Komenského též mask ?
- Slovo raketa je do češtiny převzato z italského rocchetta a že slovo letadlo mělo ve staročestíně význam "pták" ?
- Trojská válka, legendární výprava řeckých kmenů vedených proti maloasijské Troji, se uskutečnila kolem roku 1200 př. n. l. a že epos Ilias stvořil slepý pěvec Homér o 400 let později ?
- Holografickou metodu objevil Denis Gabor a obdržel za ni roku 1971 Nobelovu cenu za fyziku ?

J Ó , T O T E N K R Á T ...

A j s e m t u z n o v u , a l e
trochu jinak vypadám. Mám jen
dvě nohy a dvě ruce, jsem titěrně
malý a lehoučký jako papíří. A ne-
jen to, vlastním též hlavu, vypl-
něnou velkým mozkem. Často ve
svém bytí postrádám ploutve,
ostré šupiny a tykadla, vadí
mi, že mám jen jeden pár očí.
Především zpětně oči někdy
velmi chybí. J Ó , t o t e n k r á t ...

Stěžovat si nebudu. Konec-
konců všichni ti, co vedle
mě žijí, vypadají téměř jako
já, jen mám proti nim zakrnělé
ruce a nedovedu mluvit. Říkají
mi mrzáci. Tuším, proč jsem takový;
to abych ostatní nemohl varovat a
aby si i oni svůj život - podivnou
hru - dohráli sami.

Ostatně žádné va-
rování by nemělo
smysl. Nevěřili
by mi. Nikdo mi
nevěří. Nikdo
nikomu
dnes
nevěří.
Od té doby,
co byl
zastaven čas
je všechno
jiné. Kdo tu prostě je,
ten tu je. Nikdo se už
nenarodí, nikdo nezemře.
Malé děti zůstanou stá-
le malými, starci bu-
dou věčně
starci.
Každý člo-
věk žije
s svůj život
bez ohledu
na ostatní.
Ženy nežijí
s muži, děti
neznají rodi-
če. Neexistuje
pochopení, zloba, ale ani láska.

Vzpomínám na krásný život, na život
tenkrát. Co věci jsme vybudovali ve vo-
dě, na zemi i pod ní! Mnohé stavby
ohdivují i oni, lidé kolem mě, a hovoří o
nich jako o divcích a zázracích z pohádek.
Ano, tenkrát byl pohádkový svět. Grabouni,
to jsme byli my, obyvatelé někdejšího
světa, tehdy jsme ovládli snad vše, co se
ovládnout dá. Především celý vesmír, o
kterém se dnes říká, že je nedostupný.
Obydlili jsme galaxie a žili bychom
spokojeně dodnes, kdyby jednou ...
Nesprávně zadáný program výběru počasí
za vším krásným udělal velkou černou
tečku. To tenkrát chtěl jeden programátor

počasí teplé a druhý chladné
První slunce, druhý vodu.

Hádka vyvrcholila
tím, že oba pro-
gramovali současně,
každý své. Téměř už
se zdálo, že letní
počasí zvítězí,
programem
Gariturus GX 018
nastalo nebývalé
vedro. Již zrůna
vzniklo několik
požárů, vládlo nesne-
sitelné parno, vzněco-
val se oheň za ohněm a
Grabouni hynuli. Plameny
pohlcovaly vesmír. Vtom
se ujal vlády program
Velitius 00Z 17 Q, přání
druhého programátora. Voda
uhasila oheň a spláchla
zbytek života. Tak
skončil můj lepší
svět, život plný a
krásný. Ztroskotat
na sporu paličatých
programátorů.
Jestli a jak
skončí tento
svět, nevím.
Pochopil jsem
dnes nekoneč-
ný koloběh
životů na
našem
světě.
Jestli
tu bu-
du po-
třetí...

-Konec-

::::: V Í T Ě , Ž E

- Jefremovova kniha Mlho-
vina Andromedy byla
sotva dopsána, když byl
vypuštěn první Sputnik
na cestu kolem světa?

- francouzský spisovatel
Michel Butor vyslovil
definici SF takto:

" Vědeckofantastická litera-
tura zkoumá pole všech mož-
ností, které nám věda dovo-
luje poúhalit? "

- H.G. Wells podal žalobu za
zneužití románu Války světů,
odvysílaném v neděli 30.10.
1938 způsobem, šířícím pa-
niku, úrazy a sebevraždy?

-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"-"

OKÉNKO AUTORŮ:::OKÉNKO AUTORŮ:::OKÉNKO AUTORŮ:::OKÉNKO AUTORŮ:::OKÉNKO AU

Mezi autory se najdou lidé dychtiví všech informací z oblasti teorie i názorů jak psát, shánějí se po všem, co může příznivě ovlivnit jejich produkci.

Redakční rada smetla z různých koutů poučky, které jsme mohli slyšet na seminářích v Pardubicích, nebo si je přečíst z hodnocení povídek od profesionálů. Ale pozor! Přinášíme tu cihly ke stavbě, dokonce cihly zřejmě dobré, ale víme, že i z dokonalejších cihel lze postavit místo chrámu kur-ník. Týká se to zvláště klíče k opravám, zkrátka pouček, jak pilovat věty. Klíč nutno rozšiřovat, vylepšovat - uvítáme zkušenosti a názory každého čtenáře.

Je na světě otázka: jak psát? A mnohé další, rozvětřující základní otázky: jak z prvotního nápadu vytvořit kostru povídky? Jak uhlídat kontext? Co dělá dialog přirozeným?

Vyložíme si základní otázku ryze technicky: Jak psát? Rozhodně ne kusem cihly na zeď planetária, ale buď tužkou na papír nebo rovnou strojem. Výsledkem by každopádně měl být text psaný na stroji normalizovaně, tudíž 30 řádek na stránce A4 a 60 úhozů na

řádek, počítaje litery i mezery. On i prvopis je dobrý mít na stole k opravám normalizovaný - je přehlednější a máme místo pro opravy, doplňky a poznámky. I pro čistopis lépe: nespácháme na stránce tolik chyb a překlepů.

VLASTNÍ TVORBA

Měli bychom psát v rámci oblastí, kterým dobře rozumíme, popřípadě téma nastudovat velmi pečlivě, konzultovat s odborníky. Důležitá je autentičnost! A neměli bychom zapomínat, že nejzajímavější je člověk a jeho reakce, dobré je používat do děje odporované chování.

SF povídka má být založena na hlavní záhadě, nanesené čtenáři pokud možno hned v první větě. Povídka má být hutná, má mít spád a rozuzlení až na konec. Vyhnout se popisnosti, s kulturou a prostředím seznámit čtenáře prostřednictvím faktického děje a příběhem samým. Z jednání postav a jejich myšlenek má vyplynout současný společenský duch.

Nezanedbatelná je i volba jmen - neměla by se čtenáři plést. Raději tedy různé dlouhá, odlišných počátečních písmen a aby se nerýmovala!

Pravopis je základ, je nutné ale rozlišovat mezi spisovným popisem děje a hovorovou řečí v dialogích. Dobré je používat originálních přirovnání, oživovat citoslovci, rčeními.

Obvykle se vyplatí prvopis nechat odležet a po odležení opravit podle klíče, zjasnit potřebné, vyškrtat zbytečné a hlídat smysl. Hlídat ná-

vaznost a plynulost vět ! Vyplatí se opisovat povídku klidně třikrát, i více.

KLÍČ K OPRAVÁM

1. Nahrazovat vysokofrekvenční slova TO, TAKOVĚ, NĚCO, JEJÍ, TOMU, TAK atd. konkrétně vhodnými synonymy významu, o němž je řeč.

2. Podstatná jména oživovat přídavnými jmény.

3. Vylučovat KTERÝ, např. místo TRÁVA, KTERÁ JE ZELENÁ, větu TRÁVA, SYTE ZELENÁ.

4. Zjednodušovat věty typu VZHLIŽELI, POSEDLI STRACHEM, K VŮDCI na VZHLIŽELI

dle bodu č. 3 ale zcela správně: MUŽ, OBŠTASTNĚNÝ MOJÍ POMOCÍ, PROJEVIL SE.

10. Při pochybnostech a hledání synonymum používat slovník. A vyhledat si ve svém okolí kritické čtenáře.

CO S POVÍDKOU ?

Vedle soutěží si pisatelé přejí publikovat, nejprve v časopisech a novinách. Je nutně si tedy ověřit, co kam poslat, jaký rozsah a téma vůbec při-

" Marná sláva, milá kolegyně, přece nechcete zpochybňovat výpočty profesora Zenkukudačiho z Tokijské university tak neexaktními tvrzeními, vždyť možnost kontaktu dvou civilizací v tomto prostředí s ohledem na astrodemografické a deterministické zákonitosti je téměř absolutně anomální ! "

K VŮDCI, POSEDLÍ STRACHEM.

5. Dávat sloveso na druhé místo za podmět, tzn. místo KDYŽ JSEM SE MEZI MARTANY POHYBOVAL větu KDYŽ JSEM SE POHYBOVAL MEZI MARTANY.

6. Vylučovat podstatná jména slovesná - VEDENÍ, NEŠENÍ, PROŠENÍ za prostá slovesa.

7. Nepřipustit nadměrné nakupení týchž slov, hledat synonyma.

8. Nespojovat s týmž pádem několik předložek, tedy místo VHODNĚ K I PŘI VÝROBĚ za VHODNĚ K VÝROBĚ I PŘI VÝROBĚ.

9. Zájmeno SE neklást na začátek věty příští: MUŽ, KTEREMU JSEM POMÁHAL, SE PROJEVIL, ale, PROJEVIL SE. Zde

chází v úvahu k otištění. Povídky, psané normalizovaně a podepsané vč. adresy by měly být zasílány v originále ! Důležitá je i forma průvodního dopisu - stručně a výstižně.

Nuže - hodně štěstí ! Redakce.
234567892345678923456789234567892345
VÍTE, ŽE

- Známý raketový odborník W. von Braun zemřel v roce 1977 ?
- Pod názvem San Marco Plattform se skrývá italská plovoucí odpalovací rampa ?
- Bolid je velmi jasný meteor ?
- Ondřejov je sídlo naší největší hvězdárny ?

František Mašek

N á p o j l á s k y

/ Z deníku robota - laseropis nalezla archeologická expedice Van Holta v roce 2520/

Středa 27. dubna

Ne a ne. Nedá si pokoj. Zatracený chlap. Zase už

sedí nad její fotkou...

Znám

ho

pěta-

dva-

cet

let

a

furt

je

stej-

nej.

Už od

kočárky.

Jak

vidí

náhou

hezčí

lidku,

samičku

... eh,

chci

řici

ženskou,

může se

ztrhat.

No,

fakt je

že už

mu

jich pár podlehl. Ale ona -i-v-a-n-a-... Kdepak! Sám jsem ho párkrát viděl, jak se kolem ní motal. Pak vždyc-ky přišel domů jako zmoklá slepice. Kdoví, kde vůbec sebr-ral její fotku... Ale vážně, s tím by se mělo něco dělat! Jenže co? Vždyť říkají, že je to docela hezký kluk. Ale vyznej-te se v ženách... Když jste navíc robot...

Neděle 30. dubna

Zase kouká jako suva z nudlí. Ani ten včerejší mejdan ho nerozveselil. Ach jo... Ještě že nebývá doma tak často. Ale je čím dál zamyšlenější. Safra, kdybych věděl, jak mu pomoci. A to máme na krku květen. Teda nám, jako robotům, to nic neříká, ale s lidma bývá k nevydženi. Skoro celý rok jsou děsně vážný a důstojný, ale jak přijde květen... Lás... lás....

jo láska tomu říká. A Karel? No, jsem na něj letos zvědavěj. Furt vykřikoval, že pro jedno kvítí slunce nesvítí a teď?

Úterý 2. května

Porád je jako kakabus. Ale zdá se že občas... aspon trochu... Ze by to jaro? No, nechám se překvapit.

Pátek 5. května

Všechno je jinak! Hrome, jak jsem utahaněj! Jako bych si to přivoloal... Co? Nu pracuje se. Teda, pracuje... On spí, učí se a já abych na něj dělal! Máme to holt my roboti osud. Ale neš, když mohla práce šlechtit člověka, proč by nezušlechtila i mne? Kdyby aspon tolik nechrápal! Kdykoliv je v hypnóze, připadám si jako v kempu dřevorubců... Stejně je to ale naivka, taky hned na všechno skočí. Kamará-di mu poradili, aby vyrobil nápoj. Lásky k tomu... Kamarádi poradi a já abych to oddřel. Hernajs. No, ten seznam není zrovna krátkej. Copak to tu máme? Mno, kořen mandragory. Mandragora, mandra-gora, to máme, to máme, to bude zase spousta lí-tání... Dvoutměsíční komáříci a výtažek z ní, ty ses zbláznil, hochu! A tohle? To je vrchol! Co blbne, netopýří ucho. Kdo to kdy viděl? Copak neví, že netopýři už pár desítek let neexistují? Tenkrát s tím jejich klonováním se to přece ne-povedlo! Nu co, zkusím něco jiného, snad to ne-bude vadit. To je vůbec - nápoj lásky!? Jako by mu nestačilo pivo! Kdybych se nebál koroze, taky bych si občas cvaknul.

Sobota 6. května

Tedy, to je nákejch zkumavek. Tolik jich snad neměl ani pán v týdlectý starý knížečce. Jo, Kelley se jmenoval. Magistr Kelley. Jestli si myslí, Karlíček, že mu to u Ivany pomůže? Uf, doufám, že se mu o ní zdá. Zatraceně, já ji snad začnu nenávidět. Ale co, uvidíme zítra. Zítra se uvidí.

Neděle 7. května

Neděle, pěkná neděle! Hepčí, neví, že mám zvlášť citlivá čidla? Co je zas tohle za prášek? Prej tři mí-ligramy do sedmé zkumavky. To znám, a za chvíli abych to po něm hasil. No, snad ten tvrdohlavec ví, co dělá.

Pondělí 8. května

Tak a je to! Jak se vypíná! Ale kdyby nebylo mne... A to ještě ne-tuší, že to netopýří ucho nebylo právě... Safra, teď mne napadlo, co když na to přijde, až nápoj ne-bude fungovat. Co to... to je NÁPAD! Že jsem na to nepřišel dřív! Mmm, voní!!! Teď vyběhnout, snad ho to trkne!

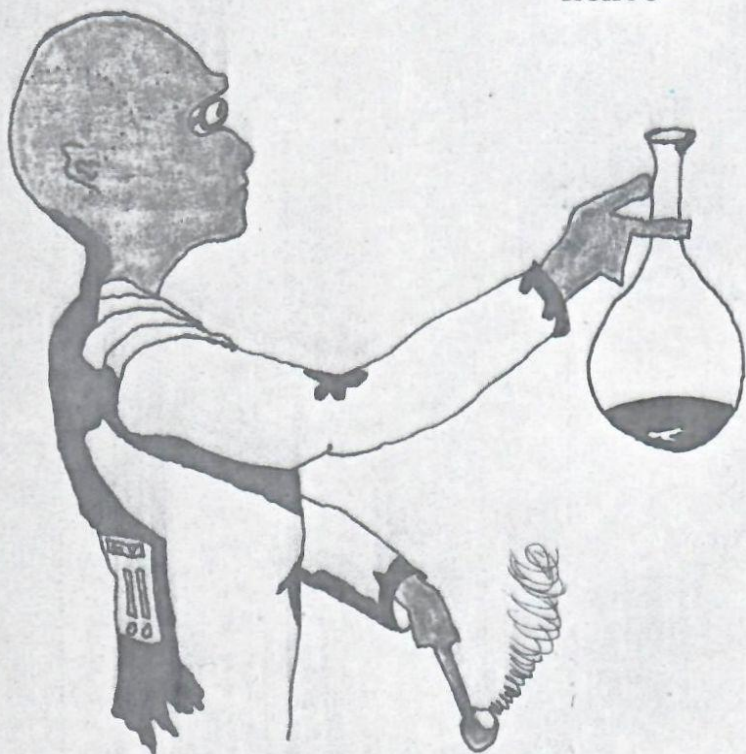
Pondělí 8. května večer

Povedlo se! Jako jsem si čichl

k tomu jeho všelék, zatvářil se blaženě a vyběhl. No, to je snad jasný, že jsem běžel k Ivaně. Připadal jsem si jako na závodech. Já byl v čele, Karel za mnou. Nevím, čeho se Ivana tak lekla, když mne spatřila. Ačkoliv, vidět a slyšet mých stodvacet kilo v pohybu ... No a pak to bylo jednoduché. Vzpoměl jsem si na zakázaný filmy a sápal se po ní. Uhnula, pochopitelně, stačil jsem být patřičně nemotorný. Jenže Karel, ten mameluk, se k ničemu neměl. Že by se jí bál? To brzy ... No a tak jsem se hrozivě přiblížil a jeho konečně napadlo, že by ji měl ochránit ... ale to už mu sama visela okolo krku a mně nezbylo než decentně zmizet.

Prej nápoj lásky. Pche! Kde by beze mne byl! Ale víte, to vám je zajímavé. Najednou jsem si vzpoměl na Robanu ... jak jí krásně svítivají obvoďy a ten jemně vyleštěný kov, či smyslné elektrody! Tak nevím. Že by ten květem? Nebo ... ne, to není možné! Vždyť to netopýří ucho nebylo pravé ... No, musím si zítra o tom promluvit se svým Robofreudem. Posledně jsme si tak krásně popovídali o lll..., vzpomenu si, nebo ... jo, o libidu ...

-Konec-

N A Š E R E C E N Z E

Poslyš, Mlčochu, proč my jsme vůbec odcházeli z vesnice? Sedět si klidně na vesnici, tak jsme žádnou takovouhle hrůzu ani okem nezahledli ... Už víte? Všechno je jinak: oděvy, nábytek i nádoby rostou ze země, ostatně jedlé achutné jako sýr, houba je s to zarůst celé vesnice, kolem nichž se potulují mrtváci, ale snad největší hrozba se tají

v Dosažení ... Ano, jsou to věty z knihy Les, jež - jak hlásá rub poutavé obálky - patří vedle Pikniku u cesty k nejoriginálnějšímu dílu Borise a Arkadije Strugackých.

V diskuzi jsme byli kupodivu zajedno - Piknik u cesty se četl lépe, ale přiznali jsme si také sebekriticky proč - pochopit Les totiž není tak snadné. Pochopit nejen smysl příběhu, děj, ale i psychologii postav představuje důkladný rozbor a třibení názorů. Raději jsme se vzdali takové snahy ve chvíli, kdy jeden od druhého se začal rozcházet v názorech a kupodivu nejrozzumnější se zdála věta benjaminka:

"Ten Les je fakt nákej divnej."

Ona ta bláznivá lesí historie skutečně ani neráčí sdělit, že už končí. Obrátíte list a začíná příběh druhý, jasný jako křišťál a napínavý vpravdě vzorově - Je těžké být bohem.

Druhá část knihy dokonale napraví dojem ze začarovaného lesa, kde kromě nepochopení lidské civilizace civilizací nehumanoidní už moc víc nepochopíme a připadáme si občas jako ve zlém snu - chceme ven a nemůžeme.

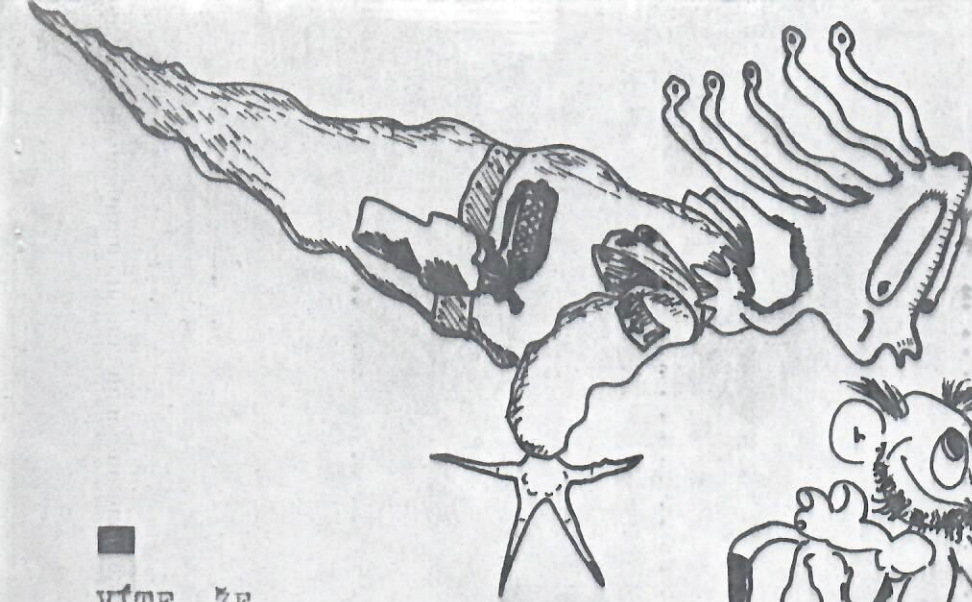
Až se vám dostane kniha v červených deskách do rukou, poctivě si ji přečtete a pokud také "něco" nepochopíte, nežehrejte na autory, ale buďte k nim naopak úctyplní - podařilo se jim napsat něco, co skrývá hluboký smysl lidských tužeb, pletoucích se tak někdy s falešnými představami o dosažení ...

Dosažení? Ale ano ... snad největší hrozba se tají v Dosažení!

o o o o o o o o o o

VÍTE, ŽE

- radiant je místo, z něhož zdánlivě vyletují rojové meteory?
- protuberance je výron plynů ve sluneční atmosféře?
- elektronku s třemi elektrodami /triodu/ konstruovali R. Lieben a L. de Forest v roce 1904?
- roku 1668 Newton zkonstruoval na základě svých optických pozorování zrcadlový dalekohled?
- katalog 711 dvojhvězd vypracoval Herschel roku 1784?
- B. Pascal konstruoval početní stroj roku 1642?
- Arabové přinesli kolem r. 1200 do Evropy "čínskou sůl"-ledek?

Múza spisovatele
sci-fi.

VÍTE, ŽE

- Cape Canaveral, hlavní americký kosmodrom na floridském pobřeží je dřívější Cape Kennedy?
- naši astronomové objevili či spoluobjevili se na objevech komet, kupříkladu jen Kohoutek v rozmezí let 1970-75 objevil čtyři komety?

I v a V l t a v s k á

M O J E M A M I N K A

/Slohové cvičení malé hvězdičky třídy III., OGa, školní rok 29087/

* Moji maminku znám už strašlivě dlouho, už od malička, a mám ji ze všech nejraději. Nedala bych ji snad za nic na světě. Ani za tu minirobotovou panenku, kterou má moje kamarádka Dol ze školy.

Moje maminka je strašlivě moc krásná. Svítí jasně zeleně a její záře je moc a moc veliká. Až budu velká, tak prý budu mít taky tak krásnou barvu, prý se dědí. Jen vyhasínající chladnoucí babička říká, že už to nebude tak zářivě zelená barva, protože prý tatínek byl temně oranžový. A to prý už není ono. Za to dědeček, ten ...

Jaký byl tatínek, to ani nevím. Nikdy jsem ho neviděla. Maminka říká, že když jsem byla ještě moc maličká, tak nám ho sebral gravitační vír a odnesl ho strašlivě daleko. Jednou jsem však slyšela babičku, jak říká mamince, že viděla Boqa - tak se jmenoval tatínek - s tou jeho novou. Frčely prý někam zánovním Raketmajzlem, někam k souhvězdí Magakyt. Hned na to se babička optala, jestli se alespoň občas Boq zajímá o chudinku Omulinku, to jako o mě. Ale maminka jí řekla, že on zájem nejeví, a že ani ona o žádné milosti nestojí, že jsou s Omulinkou sami a že

jim je spolu dobře. Došlo mi tenkrát, že mluví tak, jako by tatínek přece někde existoval. Bála jsem se však na to optat. Kamarádka Dol mi zase řekla, že u nich doma slyšela, že můj tatínek se prý připoutal k jiný, a že chudák moje maminka zůstala na mě úplně sama. Nevím, nerozumím tomu, ale maminka není žádný chudák a sama už teprve ne. Má přece mě. Jak ona sama říká: nejdůležitější je, že jsme obě v pořádku a spolu. Tak to asi tak bude. Maminka totiž nikdy nelže. Já jí věřím.

Maminka je moc starostlivá a má mě moc ráda. Nikdy mě nezklamala. Proto jí nezahlavím nikdy ani já. A až bude stará, tak jí všechno vrátím. Až třeba dostane kodolizu, jako já nedávno, tak ji budu také léčit. Taky ji budu kropit, večer na ní svítit a odhánět jí tmu, až bude zase zdravá.

Moje maminka umí nejkrásnější pohádky. Třeba tu o neposlušné hvězdičce Neide, nebo o ošklivé devítihlavé tmě. Nejraději mám ale tu o hvězdičce, která si neuměla lehnout.

S maminkou si často hrajeme. Páni, jak ona si umí pěkně hrát! Často se honíme po nebi, schováváme se v malé tmě - jen v malé, do velké ještě nesmím, to až vyrostu - a taky si rády hrajeme s neživými hvězdičkami. Ty jsou pěkně barevné. Nejhezčí jsou modré. Když se ale někdy náhodou stane a je nám smutno, poutáme k sobě okolo plující hvězdy a zveme je na návštěvu do našeho prostoru.

Moje maminka hvězdička je moc fajn,
vše je na ní prima. Nedala bych ji za
nic na světě.

V prostoru 678/900 ACX
3. kolo roku 29087.

Hvězdička
Omulinka
Třída III.

Konec

*

Jiří Matys

S Í L A V Ů L E

Josef Vaněk si přísným pohledem změ-
řil svého syna Tomáše. Starý pán seděl
za psacím stolem, v levé ruce držel
brýle a pravou si mnul unavené oči.

"Kolik je hodin?" otázal se a po-
hlédl na zápěstí levé ruky. Brýle ude-
řily o desku stolu. Tomáš stál proti
němu a vzpurně pohlížel otcí do očí.
Se vzpurností šestnácti let a své
pravdy.

"Tak co?" ptal se otec. Hlas nesl
stopy unavy.

"Asi jedenáct," procedil skrz chu-
máč žvýkačky Tomáš.

"Čtvrt na dvanáct," opravil ho
otec. "Rekl jsem matce, aby tě za-
mnou poslala. Jak jistě víš, byl jsem
dneska ve škole. Nechápu, jak si stu-
dium na gymnázium představuješ. Já v
tvých letech měl zodpovědnosti víc."

Po významné odmlce, kterou Tomáš
vyplnil mlčením, otec pokračoval:

"Mám dojem, že ti příliš polevu-
jeme. Trochu kázně by ti určitě neuškodilo.
Abys věděl, nebudu tě trestat. Ale do
čtrnácti dnů si musíš známky opravit.
Jsem si jist, že to dokážeš, když bu-
deš chtít."

Na poslední tři slova položil důraz
a pohlédl synovi do očí. Tomáš lehce
pohodil hlavou, aby odstranil dlouhé
vlasy s očí.

"Co říkáš?" pokračoval Vaněk.

"No dobře," řekl Tomáš a stálo ho
to hodně sil. Otec byl jediný člověk
na světě, který ho dokázal odzbrojit.
Tomáš znal jeho pevnou vůli a charak-
ter. A to znamenalo vše.

"Teď jdi spát," uzavřel otec roz-
mluvu.

Ještě než Tomáš usnul, připoměl si
svůj slib. Věděl, že s tím musí něco
udělat. Co ale zítra, pozítří, za tý-
den, až pomine vliv otcových slov?
Otec, co slíbil, to udělal. Na to ne-
smí Tomáš zapomenout. Víčka se mu
již klížila spánkem. Nesmí zapomenout.

"Tak kdo nám to půjde ukázat?"
zeptala se profesorka a rozjela se
pohledem po třídě. Zdeněk stál u tabu-
le jako schlíplá slepice a rukama své-
šenými podél těla, držícíma křídla a
dřevěný trojúhelník, dokazoval svojí
porážku.

"Tak kdo?" zeptala se Geometrie
zpod brýlí, "nikdo neumí přenést

stopník?"

Ironie vykřikla z jejích slov vý-
vu celé třídy, ale nikdo se nehýbal.
Ani ten největší šprt nechtěl zasadit
Zdenkovi rozhodující ránu.

Geometrie přešla od stupínku ke sto-
lu a prolístovala notes: "Tak Vaněk.
Straší mu tady jedna nedostatečná."

Tomáš se zvedl a klátil rukama, aby
vyjádřil nelibost. Zdlouhavě se pře-
nesl na stupínek a převzal od Zdenka
mučící nástroje. Zdeněk na něj spik-
lenecky mrkl: ukaž co dovedeš, vyho-
říš asi jako já.

S počáteční jistotou začal Tomáš
sestrojovat na černé tabuli konstruk-
ci. Doprovázelo ho spokojené klepání
Geometřiných nehtů na stolní desce.
Zaváhal a klapot změnil rytmus, až
zmkl úplně: "Tak jak dál, Vaňku?"

Zahloubal se do změní čar a pozvedl
ruku. Ale ne, takhle ne, uvědomil si.
Bezmála smázl správné řešení. Kde je
chyba? Soustřeďoval se, jak to nej-
lépe šlo, ale z tmavé prázdnoty moz-
ku ne a ne vydožovat pravou myšlenku.

A opět klapot, zlý a odpočítávající
neuprosně krátké chvíle, ve kterých
má ještě šanci. Musí se přece soustře-
dit, musí to dát dohromady. Slíbil
otci, že si známky polepší. Proč by
měl vyhořet pár dní na to a právě u
Geometrie? Chce to vůli, pevnou a
soustředěnou. Přestával vnímat šum
třídy a zvuky doléhající z ulice a
stával se pozvolna součástí bílých
čar. Jako jedna z nich se proléval a
mísil s ostatními na černotě prajsou
cna a rozprávěl s nimi. Dlouho, moc
dlouho trvalo, než se naučil jejich
řeči a začal s nimi rozprávět jako
rovný s rovnými. Kudy mám jít, kama-
rádky, kde je správná cesta? Úsměvy
čar vlídněly a postrčily ho tam:
ano, to je to právě, tudy se musí
jít.

Tomáš zvedl trojúhelník a tu jej
přátelství s živými bytostmi, stvo-
řenými tahy lidských rukou ozbroje-
ných křídou, vytrhl hlas Geometrie:

"Takže nedostatečná."

Bez soucitu, bez sebemenší snahy
pomoci. Tomášovo odcházející vědomí,
loučící se s nenadálými přítelkyněmi
uvědomilo si, že vlídná tvář a správ-
ná cesta jsou ty tam. Neví už kudy!
Neví, jak stvořit živého tvora, kte-
rý by se stal součástí existujícího
mechanismu. Musí se místo toho ze-
msty věnovat nespravedlivým z nevě-
domosti. Soustředěné vědomí opustilo
nehostinná místa a vydechlo nenávist
proti Geometrii - kéž by se ti vnitř-
nosti zkroutily, ty bestie!

Vrátil se už rychle z podivného v-
letu a šum třídy a projíždějících
automobilů venku za okny ho vrátily
do skutečnosti. Sklouzl pohledem ve

směru udivených Zdeňkových očí.

Geometrie se jednou rukou opírala o stůl a druhou si tiskla k žaludku. Její smrtelná bledost Tomáše trochu vyděsila, ale to už profesorka něco nesrozumitelně zadrmolila a vyběhla ze třídy.

Konec.

Z á v ě r e ě n ě s l o v o

Dočetl jsi, milý čtenáři a čeká Tě odměna, sladká lahůdka v podobě přílohy. Seznámili jsme Tě v úvodu s naším předsevzetím a jsi svědkem, že BONSAI je na světě. Ale co dál?

Zdroj povídek hledáme jako proutkaři, ale asi chodíme po slabých praménkách a tak zehráme na osud, neboť nechceme věřit, že fanové, faní a fanyn nepíší. Jistě píší, ale BONSAI o nich neví a oni nevědí o něm, doufáme, že ZATÍM. Hledejte i vy a pište!

Kromě výzvy v českolipském Nástupu přicházíme do mlýna s vyhlášením autorské soutěže o mikropovídku na téma Člověk daleké budoucnosti. Podmínky:

- povídka musí sestávat pouze z jedné věty, fantazii se meze nekladou, nápady není třeba spoutávat logikou, raději vtipem. PÍŠTE! Výsledky přineseme v některém z příštích čísel.

Položme si otázku, co bude za 50 let? Ohlédněme se ale nejprve, chceme-li hledat odpověď! Parní stroj, vynález rozhlasu, televize, kosmické lety, rozvoj elektroniky, genetické inženýrství - jaké ohromné skoky během krátké doby! Jak neuvěřitelně rychle vědecké objevy kladou stále vyšší nároky na současného člověka! Ano, chceme-li stačit tempu, nestačí se zamýšlet nad zítřkem až večer. Pravda, do budoucnosti roku 2034 nikdo nevidí, snad jen obor sci-fi nabízí fantastické představy. Co se ale splní, co nesplní? Kupříkladu: jaké zprávy, aktuality, sloupek, kulturní a sportovní stránku přinesou noviny? Jakou tvářnost zeměkoule nabídne prostřednictvím otištěných řádek a hlasem hlasatelek?

14
Co by naše děti a vnuci rádi četli a co ne, si umíme představit už dnes. Prání života spokojeného, naplněného užitečnou prací a dobrými mezilidskými vztahy bude jistě i za 50 let upřednostněno před obavami jakéhokoli druhu.

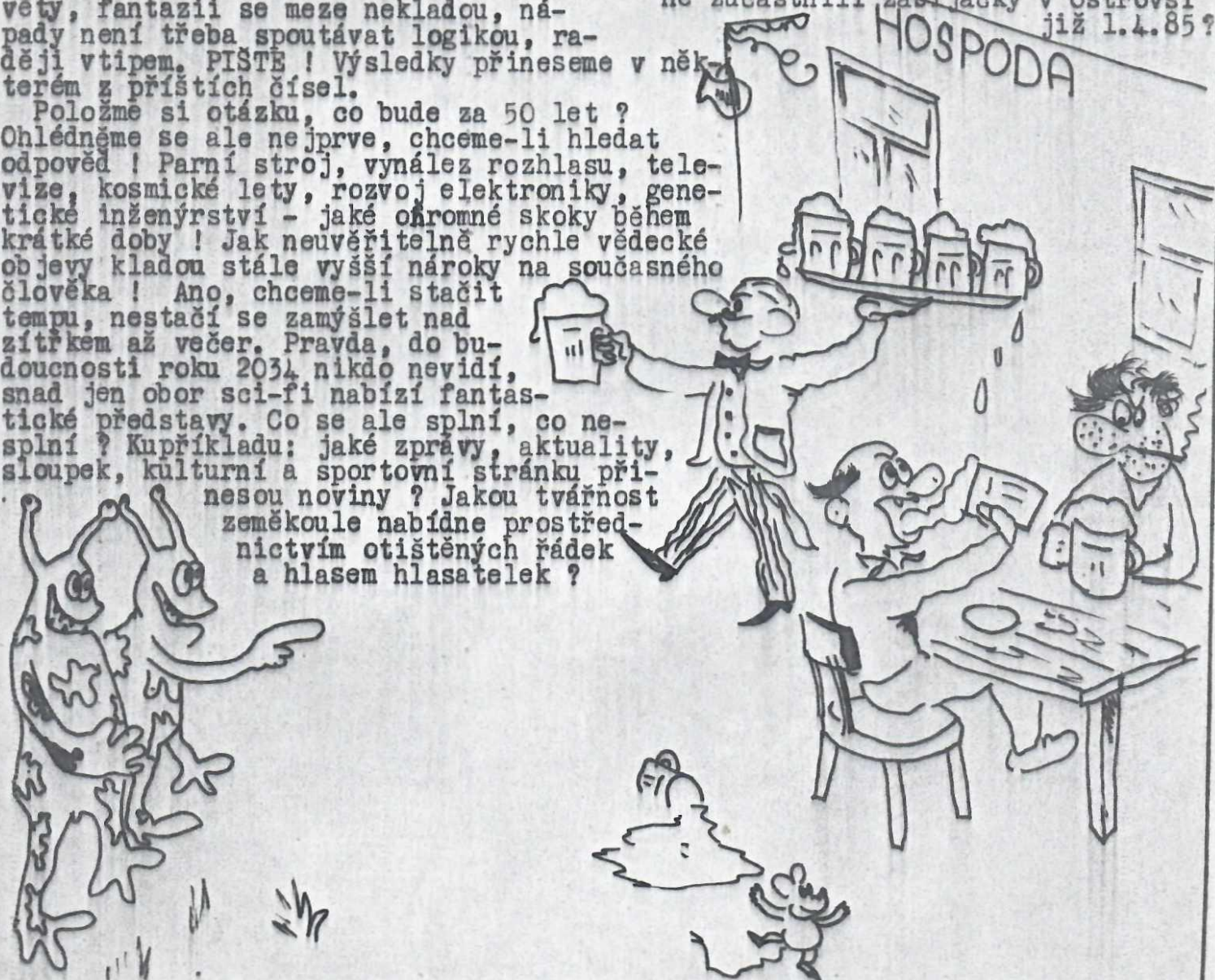
Zamyslete se nad rokem 2034 a napište své nápady a předpovědi tak, jak je otisnou noviny. Uvítáme vše a rádi přineseme v už druhém čísle našeho občasníku.

Pište, pište, pište!

oo

Víte, že

- roku 1999 byl přesvědčen poslední nečlen, Jindřich Trhlý, aby vstoupil do sci-fi klubu v Hladovsi a tím se stali všichni obyvatelé střední Evropy členy některého ze 3 492 klubů?
- datum 1.4.2002, připsané prvnímu kontaktu s civilizací Orion je mylné? Ve skutečnosti se Orionci tajně zúčastnili zabíjačky v Ostrovsi již 1.4.85?

Jak tak koukám, na Zemi je strava převážně v tekutém stavu!

SCI-FI

/ DOTISK /

oooooooooooooooooooo

DEVADOESNÁ
PRVNÍ
NEVESTA

ROBERT

SILVERBERG

SFK Česká Lípa

=====

SCI-FI, sbírka SF povídek pro potřebu členů SFK Česká Lípa;
NEPRODEJNÉ; uzávěrka čísla 10. 7. 1984;
Redakční rada : Jiří Matys, Jan Plešmíd, Jiří Karbusický

=====

Byla to obyčejná manželská smlouva na šest měsíců. Podepsal jsem ji já, podepsala ji Landy, a tím jsme se stali mužem a ženou. Přístroj pro občanské záležitosti zavrzel, zaskřípal a vyhodil oddací list. Přátelé se radostně šklebili, plácali mě po ramenou a blanopřáli. Pět Landyinych sester se chichotalo a bzučelo a hrálo všemi duhovými barvami. Všichni byli velmi šťastni.

"Polib nevěstu!" volali přátelé a její sestry.

Landy se mi vrhla do náručí, do nějz se výtečně hodila. Byla poddajná a jemná a já ji objal. Lístky jejího vyživovacího otvoru se půvabně zachvěly, když jsem na ně přitiskl rty. Tak jsme setrvali asi půl minuty. Musím přiznat, že se držela statečně. V jejím světě se nelíbá, aspoň ne ústy. Pochybují, že se jí ten nový pocit nějak zvlášť zamlouval. Snatek jsme však uzavřeli podle pozemských zvyků, což stálo i ve svatební smlouvě. V meziplanetárních snatcích musí být už od prvo- počátku jasno. A protože u nás je zvykem nevěstu políbit, tak jsem ji políbil. Přítel Jim Owens popadl v záchvatu nadšení jednu její sestru a taky jí dal pusu. Dala mu jednu do prsou, že proletěl celým kostelem. Když to vezmeme kolem a kolem - ona se přece nevdávala.

Oslavy skončily, spořádali jsme svatební dort a halucinogeny a kolem půlnoci někdo řekl: "Nebudeme už naše hrdličky vyrušovat."

Takže všichni odpochovali a pro Landy a pro mě začala svatební noc.

Počkali jsme, až odejdou. Pak jsme proklouzli zadními dveřmi kaple a nasedli do intimní dopravy pro dva. Ucítil jsem Landyinu sladkou sirupovitou vůni a její onebné údy se ke mně přimkly. Zmáčkli jsme knoflík a rázem jsme si to nou-pali třisetkilometrovou rychlostí Harrimanovým kanálem. Vířivé proudy nebyly nijak silné, a tak nám cesta příjemně ubíhala. Znovu mě políbila. Hned jsem viděl, že mám před sebou nadanou žačku. Za čtvrt hodiny jsme dorazili k naprogramovanému cíli. Kabina prudce zatáčela doleva, prolétla přístupovým svěračem a přilnula ke zkrabatělé membráně našeho hotelu. Když špička dopravy dosáhla potřebného stupně rozdráždění, membrána se rozevřela a my se vrátili do budovy. Otevřel jsem kabinu a pomohl Landy vystoupit v našem pokoji. V mírných zlatých očích se jí zalesklo štěstí. Zneprůhlednil jsem stěny.

"Miluji tě," řekla přijatelnou angličtinou.

"Miluji tě," ujistil jsem ji v její mateřštině.

Zazubila se. "Nezapomínej, že jsme uzavřeli pozemský snatek."

"Pravda, pravda. Šampaňské s kaviárem?"

"Ovšem."

Naprogramoval jsem objednávku a ze zásobníku vyjelo vychlazené a chutné občerstvení. Odpálil jsem zátku, pokapal kaviár citronovou šťávou a pustil se do toho. Rybí vejíčka a přezrálou hroznovou šťávou, jinak nic, upomínal jsem se.

Pak jsme si pustili periskop a stem pater hotelu jsme se dívali na hvězdičky. Onu noc byl měsíc v úplňku, jak se

to pro zamilované patří. Drželi jsme se za ruce a dívali se.

Pak jsme odložili svatební šaty.

A pak jsme spečetili svůj snatek.

Neotevíráte snad, že o tom budu mluvit, co? Určité věci jsou posvátné dodnes. Zajímá-li vás, jak chutná láska Suvořnanky, udělejte to jako já a s některou se ožente. Pár tipů vám stejně dam. Co se týče mužské a ženské úlohy, je to z anatomického hlediska stejné jako na Zemi. Muž dává a žena přijímá. Jsou tu však ohromné rozdíly v poloze, tkáni, pocitech a reakcích. Samozřejmě. Proč jinak bychom si brali nějaká mimozemská stvoření?

Musím přiznat, že jsem byl nervózní, přestože to byla moje devadesátá první svatební noc. Suvořnanku jsem si ještě nikdy nevzal. Ani jsem se žádnou nespál. Když se vmyslíte do suvořnského pojetí morálky, poznáte, že to není zas tak jednoduché. Samozřejmě jsem si prostudoval příručku o suvořnském manželství, ale každý mladý muž na kterémkoli světě brzo sezná, že slova textu se nedají zdaleka tak snadno převést do vášně, jak by se na první chvíli zdálo.

Landy byla naštěstí neobyčejně nápomocná. V pozemšťanech se vyznala stejně tak málo jako já v Suvořnankách, ale učila se přechoťně a mně zas naopak ukazovala, co mám dělat já. Takže jsme spolu výborně vycházeli. V podstatě je to všechno pouze otázka nadání. Někteří muži jsou nadaní, jiní zas ne. Já jsem.

Onu noc jsme se milovali často a vroucně. Ráno jsme po-

snídali na slunné terase s výhledem na tyrkysově modrý bazén s tančícími amébami.

Potom jsme se s hotelem rozloučili a odcestovali kabinou na kosmodrom, abychom nastoupili svatební cestu.

"Šťastná?" zeptal jsem se své mladé ženy.

"Moc. Už teď jsi můj manžel milátek."

"Byles už někdy provdána za nějakého pozemšťana?"

"Ne, ovšem že ne."

Usmál jsem se. Každý manžel rád slyší, že je tím prvním.

Na kosmodromu se Landy podepsala jako paní Clayová, což mi nesmírně lichotilo. Pak nás propustili radarovou kontrolou a směli jsme na palubu. Personál na nás mohl oči necnat. Krásné modré děvče nás doprovodilo do kabiny a popřálo nám šťastnou cestu tak mile, že jsem se jí pokoušel dát spropitné. Když mě mijela, chytil jsem její kreditku a vysunul rastr o zoubek výš. Sokovalo ji to, pohlédla na mě a okamžitě vrátila rastr na původní místo. "Spropitné je zakázáno, pane!"

"Ach promínte. Neuvedomil jsem si to."

"Máte rozkošnou paní. Z Honirangi?"

"Suvořnanka."

"Určitě jste spolu moc šťastní."

Opět jsme byli sami. Hned jsem Landy k sobě přitáhl. Meziplanetární snatky jsou dnes samozřejmě poslední výkřik, ale já se s Landy neoženil jenom z módy. Obyvatelé celé

Mléčné dráhy vstupují do těch nejšilenějších svazků, jen aby mohli o sobě říct, že si to vyzkoušeli. Berou si Steniky, Gruuly, dokonce i Rhinamory. Skutečné blázniviny. Neříkám, že k těmto snatkům dochází jenom kvůli sexu nebo že si lidé berou příslušníky druhu, s nímž se dá snadno docílit tělesné spojení. Ale v každém snatku by měl být cit. Ale jak můžete cítit skutečnou lásku k nějaké rhinamorce, která není vlastně ničím jiným než sedmi bleděmodrými hady v argonovém oparu? Landy aspoň připomínala savce a byla numanoidní. Spojení pozemšťana a Suvornanky musí samozřejmě sůstat bez potomstva. Jsem maximálně konvenční a snažím se nepřivádět na svět nějaké příšery. O zachování druhu ať se starají ti, kteří mají rozmnožování v popisu práce. Ujišťuji vás, že bych na toto delikátní téma nezaváděl s Landy řeč ani v tom případě, že by mezi našimi chromozomy vládla shoda. Manželství je manželství a plození je plození. A co má jedno s druhým společného!

Těch šest neděl na palubě kosmické lodi jsme trávili všelijak. Lásky patřila pochopitelně k našim nejoblíbenějším zábavám. Ale taky jsme gravitovali a hráli polo v hvězdné hale. Seznámili jsme se s ostatními páry na svatební cestě a poznali jsme taky jeden čerstvě sezdáný superpár, který sestával ze tří Banamonů a dvou Ghinojů.

Landy mě chtěla překvapit a dala si vyměnit zuby.

Suvornanci sice zuby mají, ale jinačí než naše. Na rotujících podstavcích jsou tenké jehličky, na něž si Suvořané napichují potravu a zezadu ji obrousí jazykem. Ze suvornanského hlediska jsou tyto zuby nesmírně praktické. Landyiny zuby jsem považoval, v rámci jejího druhu, za nesmírně

krásné. Kvůli mně na nich nemusela ztola nic měnit. Ale zřejmě musela někde zaslechnout tichou narážku, že mi její zuby připadají neerotické. Možná jsem vyzařoval podvědomý odpor k jejímu kousacímu aparátu, ačkoli jsem své vědomí ujišťoval, že je to rozkošné. Neváhala, zašla za lod-

ním chirurgem a dala si vsadit pozemšťanské zuby.

Nevěděl jsem, kam šla. Po snídani zmizela s poznámkou, že má něco důležitého. Nic netuše jsem si šel zaplavat a Landy zatím nechala u chirurga své pěkné zoubky. Vyčistil jí zubní lůžka, implantoval jí kořeny. Pak vydlabal do syntetického podkladu otvory, přitrousil sadu cizích zubů do žádoucí velikosti, zasadil je do dásní a zpevnil trocnou rychle schnoucího cementu. Celý ten zážrak netrval ani dvě hodiny. Když se Landy ke mně vrátila, měla barevně proměnlivý proužek na čele nápadně do fialova, což svědčilo o značném emocionálním zatížení. Tenhle pohled mě vždycky znervozňoval.

Usmála se. Lístky vyživovacího otvoru se stáhly dozadu a obnažily nové zuby.

"Kandy, co jsi to sakra ..."

Než jsem tomu mohl zabránit, cítil jsem, jak se mi z každického póru dere znechucení a zděšení. A Landy na moje znechucení reagovala rovněž znechucením. Čelo jí silně překročilo spektrum viditelného světla a omývalo mě přívalem ultrafialové, která mě mučila, i když jsem ji neviděl. Svěsila lístky, oči se jí zatřpytily a nosní dírky sevřely.

"Nelíbí se ti?" zeptala se.

"Nečekal jsem to. Překvapilas mě ..."

"Udělalala jsem to kvůli tobě!"

"Ale mně se tvoje staré zuby líbily," namítl jsem.

"Ne, to není pravda. Báł ses jich. Víť, jak pozemšťané líbají. Tys mě tak nikdy nepolíbil. Ale teď mám skvostné zuby. Polib mě, Paule."

Chvěla se mi v náručí. Políbil jsem ji.

Prožili jsme první manželskou hádku. Tuhle šílenou zubní transplantaci podstoupila jen kvůli mně, ale mně se ty nové zuby nelíbily, a ona z toho byla celá vedle. Dělal jsem všechno možné, abych ji uklidnil. Jenom jsem jí neřekl, aby si dala co nejrychleji zasadit ty staré zuby. Tím by se všechno jen zhoršilo.

Na Landyinu něžnou pusinku s pozemšťanskými kusadýlky se mi zvykalo zatraceně těžce. Získala tím sice bezvadný chrup, dvě zářivé sklonovinové řady, ale do jejího vyživovacího otvoru se nehodily. Když otevřela ústa, s námahou jsem potlačoval zděšení. Když si koupíte starý gotický dom, tak se vám taky nelíbí, když ho architekt vylepší vlnicemi se bioplastickými vložkami. A když si vezmete Suvořanku, tak se ta Suvořanka nemá postupně měnit v pozemšťanku. Kam bycnom potom přišli. Příště si dá Landy třeba přidělat umělý pupík nebo přemístit prsa nebo změnit pohlavní orgány nebo ...

Nic takového se nestalo. Pozemšťanské zuby měla asi deset dní a nikdo jame na to nijak zvlášť nezaváděli řeč. Pak šla zase k chirurgovi a dala

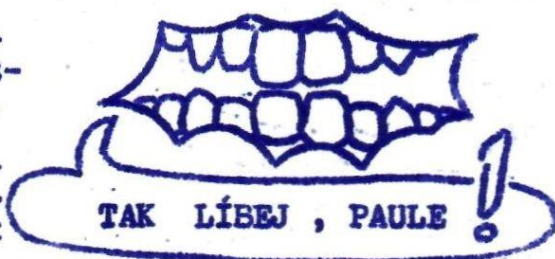
si implantovat suvořanský chrup. Na tu změnu jsem nijak nereagoval. Doufal jsem, že se tím tato záležitost vyřídí, že ji budeme brát jako přechodné pomatení, které je za námi. Přesto jsem měl pocit, jako by si Landy namlouvala, že by ten pozemšťanský chrup mít měla. Ale nikdy jame o tom nemluvíli a já byl rád, že znovu vypadá suvořnsky.

Jojo, tak už to v manželství chodí. Dva lidé se poctivě snaží vycházet si navzájem vstříc. Vždycky se jim to nepovede a přes nejlepší úmysly to mnohdy končí i žalem. Stejně tak se vedlo Landy a mně. Ale byli jame dostatečně vyspělí, abychom tu těžkou tubní krizi přestáli. Kdyby to byla moje desátá nebo jedenáctá svatba, možná by došlo ke katastrofě. Ale přibývajících zkušeností vás naučí.

Často jame se stýkali s ostatními spolucestujícími. Poskytovali nám přímo čítankové příklady, jak nemá manželství vypadat. V sousední kabině bydlel rovněž jeden smíšený pár, takže jame se stýkali častěji. Brzy jame si ale všimli, že se nám jejich společnost moc nezamlouvá, ti dva se totiž vzali kvůli pojišťovacímu podvodu. Odporné divadlo, věřte mi.

Žena byla pozemšťanka. Byla velká, bujných tvarů, oranžově žlutých vlasů a měňavých očí. Jmenovala se Marje. Její nový manžel byl Lanamoríánc. Takový nemotorný humanoidní vůl s rýhovanou modrou kůží, čtyřmi teleskopickými pažemi a s trojnožkou namísto nohou. Na první pohled působili docela sympaticky. Oba byli trochu lehkomyšlní - typičtí interstelární turisté, kteří už všechno viděli a všechno zažili a teď se na šest měsíců uchýlili do naprosto štěstí. Ale záhy jsem si všiml, že spolu mluví i před svědky nepřívětivě, ba dokonce kousavě. Jeden chtěl urazit druhého.

Znáte přece podmínky šestiměsíční manželské smlouvy. Každý snoubenec uzavře pojištění proti zlovolnému opuštění.

Když jeden z partnerů těch šest měsíců nevydrží a předčasně přeruší manželství, pojišťovna platí. Jenže ono není nijak těžké být šest měsíců ženat, a tak pojišťovny platí jen málokdy, žijeme ve vyspělé civilizaci. Pojišťovací podvody založené na tom, že jeden partner opustí druhého a pak se spolu rozdělí o odškodné, patří už dávno minulosti.

Jenže Marje a její lanamoriánský partner byli ve finanční tísní. Oba si dělali záložku na odškodné a překonávali se ve sprostáctví. Doufali, že tak jejich manželství brzo ztroskotá. Když jsem zjistil, o čem jde, navrhl jsem Landy, že změním společnost.

Čímž jsem vyvolal druhou manželskou hádku.

Protože se Marje a její muž nemohli už ani vystát, rozhodli se zpestřit si manželství nevěrou. Já se cítil povinován šest měsíců milovat, ctít, poslouchat a nezahýbat. Muž, který nevydrží být po dobu manželství monogamní, by si měl dát vyměnit míchu. Myslel jsem, že Landy je téhož názoru. Což byl omyl.

Seděli jsme všichni čtyři v lodním baru a trochu jsme měli špičku po několika skleničkách jakési přiboudliny, když mi Marje udělala návrh. Nechodila dlouho kolem norké kaše. Zprůhlednila si šaty, zamávala mi před obličejem gigantickými prsisky a řekla: "Mám v kabině pěknou širokou postýlku, brouku."

"Ještě je brzo jít spát," řekl jsem.

"Podle toho jak."

"Ne."

"Tak pomoz kamarádce v nouzi. Už týdný spím jenom s tou obludou. Potřebuju zas jednou pořádného mužského."

"Na lodi se jimi jen hemží, jen kývnout prstem."

"Ale já chci tebe."

"Nejsem volný."

"Elbost. Chceš tím snad říct, že odmítáš krajance laskavost?" Narovнала se a vystavila celou svou nahotu na odiv. Jednoznačnými výrazy mi líčila intimní scény s Lanamoriánem a snažně mě prosila o hodinku konvenčních radovánek. Byl jsem neoblomný. Jestli tedy nemohu udělat aspoň svou kopii a poslat ji k ní do postele, navrhla. Ne, ani to, řekl jsem.

Nakonec se Marje rozzlobila, že s ní nechci nic mít. Možná byla v právu. Kdybych nebyl momentálně ženatý, s radostí bych jí tu laskavost prokázal. Ale teď to nešlo a Marje zuřila. Chrstla mi svůj nápoj do obličeje a důstojně opustila bar. Krátce na to ji následoval Lanamoriánek.

Během hádky jsem se taktně na Landy ne díval. Teď jsem se to snažil dohonit. Čelo jí hrálo skoro do infračervena. Takže nabírala.

"Nemáš mě rád," řekla.

"Cože!"

"Jinak bys s ní šel."

"V suvornanaských manželstvích je to zvykem?"

"Ovšem že ne," řekla. "Ale my jsme se vzali podle pozemských zvyků. A tohle je taky jeden z pozemských manželských zvyků."

"Jak jsi na to přišla?"

"Pozemšťané své ženy podvádějí. Já to vím. Četla jsem to. Každý muž, který svou ženu aspoň trochu miluje, občas ji podvede. Jenže ty ..."

"Vždyť motáš všechno dohromady," řekl jsem.

"Nemotám!" Scéna byla na obzoru. Trpělivě jsem jí vysvětloval, že zřejmě četla přesprávně historických románů, že cizoložnictví už dávno vyšlo z módy a že jsem Marjer odmítl jen proto, aby dokázala svou neotřesitelnou lásku ke své ženě. Landy mi nevěřila ani slovo. Byla stále bezradnější a

chvěla se zoufalstvím. Utišoval jsem ji všemi prostředky, které jsem měl k dispozici. Poznenáhlu se uklidňovala, ale špatná nálada jí neopouštěla. Pomalu jsem začínal chápat, že manželství sazené uť jiných planet má své ovesličky. své ovesličky.

Dva dny později byl na ni Mar-Marin muž dotěrný.

Začátek jsem propásl. Naše loď se setkala s rojem ohnivých koulí a já stál s ostatními pasažéry u vyhlídkové stěny a pozoroval smělé křivky obyvatel hyperprostoru. Landy stála zpočátku vedle mě, ale viděla ohnivou koule potolikáté, že ji už nudily. Proto se rozhodla, že si půjde zaplavat do radiového rybníku, který byl teď celkem prázdný. O něco později jsem šel za ní. V rybníku plavalo asi deset tvorů, vytvářejících v zářící zelenozlaté tekutině teprý modré stopy. Stály jsem na břehu umělého rybníka, hledal Landy, ale nikde jsem ji nemohl najít.

Nakonec jsem ji spatřil. Z nahého těla jí odkapávala tekutina, hrající všemi barvami, musela tedy před chvílí vylézt. Neohrabaný Lanamoriánek byl vedle ní a zjevně se ji pokoušel obtěžovat. Ohmatával ji, kde to jen šlo. Landyino spektrum prozrazovalo zlobu.

Jako horlivý manžel jsem jí hned spěchal na pomoc. Ale nebylo třeba.

Jistě si podle mého popisu představujete Landy jako něžnou porcelánovou panenku. Představujete si ji dobře. Ta ženouška nevážila ani celých čtyřicet kilo a v těle neměla jedinou kost, tedy v tom smyslu, v jakém my kosti míníme. Jeňom chrupavky. K tomu byla plachá, citlivá a při každém nepřívětivém slově nebo špatně zvoleném obratu se roztrásla. Zkrátka typická žena, která je ustavičně odkázána na mužského ochránce. Je to tak? Ne. Žraloci a Suvorňané mají místo kostí chrupavky, ale čtyřicetakilový žralok se umí výtečně ubránit vlastní silou. Totéž platilo pro Landy. Suvorňané jsou mrštní a pohyby mají hbité a bezvadně koordinované. Navíc jsou podstatně silnější, než se zdá. Při mé svatbě mělo tuto zkušenost Jim Owens, když políbil jednu Landyinu sestru. Než jsem stačil k Landy doběhnout, vykloubila mu tři paže a srazila ho na široká záda. Tak tam ležel, házel trojnohým podstavcem a hekal. Když mě Landy políbila, byla sama se sebou náramně spokojená a působila uvolněně.

"Co se to tady děje?" zeptal jsem se.

"Dával mi nemravné návrhy."

"Tys ho úplně zničila, Landy."

"Protože mě naštvál," řekla, i když nevypadala vůbec naštvaná.

"Ale včera jsi mi přece tvrdila, že tě nemiluji, když

jsem odradil Marjino jednoznačné posvání. Jsi nedůsledná, Landy. Když pokládáš nevěru za součást každého spořádaného pozemského manželství, pak jsi s ní měla přece jít."

"Pozemští mužové jsou nevěrní, Pozemské ženy však musí být cudné, říká se tomu dvojí morálka."

"Jak prosím?"

"Dvojí morálka," opakovala a hned se pustila do výkladu. Chvilí jsem ji poslouchal. Pak jsem se nad její okouzlující naivitou rozesmál.

"Jsi sladká," řekl jsem.

"A ty zase příšerný. Za co mě vlastně máš? Jak mě jen můžeš ponoukat k nevěře?"

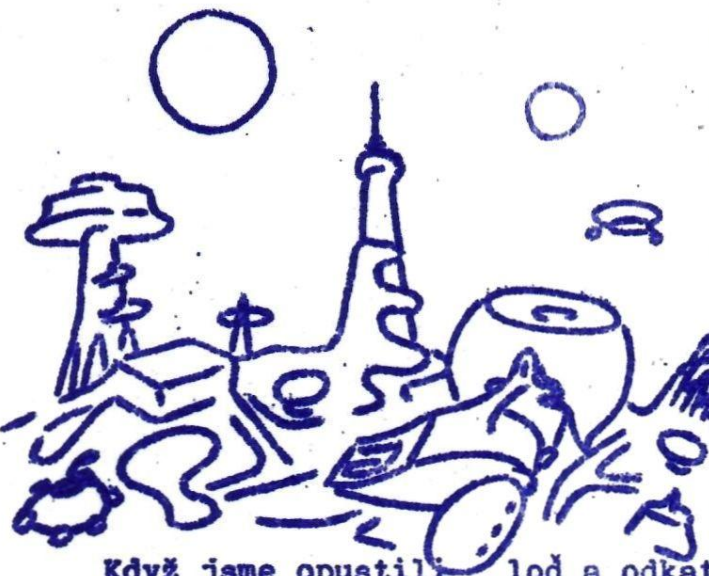
"Landy, já že tě ..."

Vůbec mě neposlouchala a vztekla se odtáhla. To byla naše třetí manželská hádka. Chudinka Landy chtěla vést naše manželství podle pozemských zvyků, a to jak nejlépe uměla, a byla rudá vzteky, že mám jiný názor. Až do konce týdne by ode mě ani pes kůrku nevzal a i potom, když jsme se poněkud smířili, viselo ve vzduchu lehké rozladění. Rozevřela se mezi námi propast. Ona sice existovala odjakživa, ale teď už se nedala přehlédnout.

Po šesti týdnech jsme přistáli.

Naším cílem byla líbanková planeta Thalia. Trávil jsem na ní líbanky už pětkrát, ale Landy zde ještě nebyla, proto jsem tuto cestu vlastně objednal. Thalia hmotou a gravitací jedenapůlkrát převyšuje Zemi a provázejí ji dva pestré měsíce, jako udělané pro milence, protože jsou vidět ve dne i v

noci. Nebe je tam světle zelené, vegetace bíje do očí naoranžovělou žlutí a vzduch je aromatický jako muškátový oříšek. Planeta patří jednomu kartelu, který na suchém severním kontinentu těží různé kovy a na malém kontinentu v Západním oceánu udržuje obrovské turistické středisko, jakýsi ranč, pro novomanžele. Personál je převážně pozemského původu a hosté přicházejí ze všech končin vesmíru.

Když jsme opustili loď a odkatapultovali nás do líbankové kabiny, bylo mezi námi ještě trochu mrazivo. Avšak díky okouzlujícímu okolí Landy brzo roztála. Ubytovali nás ve vznášejícím se monomolekulárním balonu kotvícím sto metrů nad hlavní budovou. Tím jsme měli zajištěno ono soukromí, kvůli kterému většina novomanželů podniká svatební cesty.

Tužili jsme se, abychom si pobyt na Thalii užili.

Dali jsme se připojit k ještěrovité létající bedně a prohlédli jsme si celý kontinent. Účastnili jsme se veselých podniků a srkali radonové koktejly. U táboráků jsme pojídali řasové steaky. Lovili jsme. Rybařili. Milovali se. Lenošili jsme v teplém slunci, až má pleť nabyla barvy mědi a Landyina zase připomínala výběrový porcelán barvy býčí krve. A přes stále rostoucí napětí, vinoucí se naším vztahem jako kovové vlákno, jsme se docela dobře bavili.

Všechno bylo bezva, dokud se nesplašil ten divoký kůň. On to vlastně žádný divoký kůň nebyl. Byl to ohromný čtvernožec s modrooranžovými pruhy, tlustým a nebezpečným ocasem a příšerně ochlupený. Asi dvě tuny masa. Byl zavřen v ohradě za jednou z protonových studní. Občas se pár zaměstnanců převléklo za kovboje a improvizovali pro hosty rodeo. Ta bestie se nedala zkrotit. Nikdo na jejím hřbetě nevydržel déle než deset vteřin. Docházelo k úrazům a nejméně jeden jezdec býval tak poďupán, že mu už nebylo pomoci.

Landy to zvíře přímo fascinovalo. Neptejte se mě proč. Tahala mě ke každému rodeu a byla bez sebe nadšením, když kovbojové poletovali vzduchem. Onoho dne ta bestie zase shodila jednoho lovce, přecválala ohradou, vyrvala se kovbojům a hurá k plotu, kde zrovna stála Landy.

"Odstřelte ho!" řvali všichni.

Ale jediní ozbrojenci byli kovbojové a ti byli tak vyřízení, že k ničemu nebyli. Čtvernožec elegantním skokem překonal oplocení,

zastavil se, aby rozdupal jeden stromek, přeřítíl se dvacet metrů, zastavil, hrabal a uvažoval co dál. Vypadal hladově. A záludně.

Proti němu stálo asi padesát novopečených ženáčů, kterým se naskýtala životní šance blejsknout se před svými ženami jako hrdinové. Stačilo vzít jednomu z vyřízených kovbojů pistoli a udělat z toho zvířete cedník dřív, než stačí seřrat čehé rekreaceřístřediskedisko.

Jenže hrdinou se nechtěl stát nikdo. Všichni manželé vzali roha. Někteří vzali s sebou ženy, ale většina je ponechala osudu. Já měl chuť taky utéct, ale musím říct na svou obhajobu, že jsem nechtěl Landy opustit. Hledal jsem ji a ne-

memohl ji najít. Pak jsem ji spatřil v bezpečné blízkosti supů a bestie. Zachytila se na stěně, co zvířeti viselo bokem, vyřvala a se mu na hřbetě popadla na záda. Zvíře se začalo všípat a vyhazovat, ale Landy se držela jako klíště. Na tom širokém hřbetě vy-
padala jako děčko. Sklouzla dopředu a vyživováním otvorem se dotkla srsti. V duchu jsem si představoval, jak po tuhé kůži klouzají desítky jehliček.

Zvíře zaržálo, pak se zklidnilo a odklusalo k ohradě. Landy je přemluvila ke skoku přes ohradu. V následujícím okamžiku ohromení kovbojové, tedy ti, kteří byli ještě schopni nějakého činu, obludu spoutali. Landy slezla.

"Jako dítě jsem na takových zvířatech jezdila denně," vysvětlovala klidným hlasem. "Vím, jak na ně. Nejsou ani zpoloviny tak divocí, jak se zdají. Bylo to blaho zas si jednou zajezdit!"

"Landy!" řekl jsem.

"Co se tak zlobíš?"

"Protože to bylo hotové šílenství, Landy. Mohl tě rozdumat."

"Co tě nemá!" Spektrum se jí na okrajích rozplápolalo. "Žádné nebezpečí mi nehrozilo. Ale dobře, že jsem měla své zuby, jinak ..."

Teprve teď jsem si celou hrůzu uvědomil a byl jsem na pokraji zhroucení. "Ať tě to už nikdy nenapadne."

"Co se tak rozčiluješ?" zeptala se mírně. "Aha! Já už vím. Tohle by na Zemi nesměla žena udělat. Hrál jsem mužskou roli, víš? Opuštíš mi to?"

Opuštíš jsem jí. Ale tři hodiny jsem jí vše vysvětloval, dokud nepochopila závažné morální problémy celé situace. Nakonec jsme se dohodli na tom, že Landy tu bestii přenechá příště mně. A i kdybych měl na to zařvat, chtěl jsem být správný pozemšťan a ona správná pozemšťanka.

Prožil jsem šťastné libánky a nezahynul jsem. Šest měsíců uběhlo, pojistka vypršela a naše manželství se automaticky skončilo.

Sotva jsme byli svobodní, Landy mi učinila ten nejnevhodnější návrh, jaký jsem kdy od ženy zaslechl.

"Ožen se se mnou ještě jednou," žádala. "A hned!"

Něco takového se přece nedělá. Je dáno už povahou šestiměsíčního manželství, že uplyne, a když je po něm, tak je po něm. Miloval jsem Landy sice z celého srdce, ale její návrh mě šokoval. Ale když mi vysvětlila svůj plán, naslouchal jsem s větším zájmem a nakonec jsem předstoupil před přístroj pro občanské záležitosti a podepsali novou šestiměsíční smlouvu.

Tentokrát povedeme manželství podle suvornanských zvyků. Takže druhé manželství vlastně není pokračováním prvního, i když z chronologicky tak vypadá. A suvornanské manželství se značně liší od pozemského.

Čím?

Za pár měsíců budu chytřejší. Zítra letíme na Suvornu. Dal jsem si změnit zuby, abych se Landy líbil. Je to zvláštní pocit mít ústa plná jehliček, ale určitě si zvyknu. První příkazání každého manželství zní: přizpůsobíš se. To se pak musíte smířit i s menším nepohodlím. Landyinych pět sester letí s námi. Tam nás čeká dalších dvanáct sester. Podle tamějších mravů jsem ženat i s těmi sedmnácti bez ohledu na možné dřívější závazky. Suvornané považují monogamii za poněkud škrobenou a dokonce v ní vidí i jistou perverzi. A Landy se s monogamií kvůli mě na těch šest měsíců smířila. Teď je na řadě ona. Vše bude tak, jak je tomu zvyklá.

A tak se mi devadesátá první nevěsta stala devadesátou druhou a toho druhu jich bude ještě sedmnáct, všechny něžné, vonící sirupem, vláčné a zlatooké. Teď si ještě nedokážu představit, jak se mé manželství bude vyvíjet.

Ale já si myslím, že se mi kvůli tomu vyplatí mít na čas suvornanský chrup. Co vy na to?

BRIDE NINETY-ONE /If, září 1967/

přeloženo dle : Die 91. Eraut, in: Dimension 12, Heyne Verlag, München 1972

s přihlédnutím k La mariée No 91, in: Galaxie 47/1968

Přeložil : Jan Hlavička

Ilustrace : G. C.

A JAKO PŘÍDAVEK :

UMK

Z

PEKLA

HERBERT

W.

FRANKE

To bylo to, čeho se obával: prázdno, nic, nekonečno vesmíru. Jak dlouho spal? Čtyři týdny? Byl pevně připoután na svém lůžku, elektrody připevněné na spáncích hlídaly jeho vnitřní metabolismus a nitrožilní výživu. V lodi nebyl ani průzor. Také k čemu? Toho, kdo je ve vesmíru sám, hvězdy neuklidňují. Klaustrofobie ... nejhorší trest, který existuje, byl eliminován uklidňujícími prostředky k vyvolávání pozitivních emocí, naděje, radosti, očekávání ...

Nebyl to trest. Přihlásil se dobrovolně. Sedm let se musel učit. Sedm let navštěvoval kursy, skládal zkoušky. Všechno vydržel, protože to byla jediná cesta. Teď věděl vše o mezihvězdné komunikaci, univerzálním právu, vesmírné diplomacii. Byl zástupcem Země - jaký to hrdý titul.

Co bylo? Co bude? Technický stav lodě byl perfektní. Počítač průběžně kontroloval všechny funkce. Dokud bude normálně uvažovat, není čeho se bát. Všechno, co se naučil, musí umět využít. Teprve teď se ukáže, jestli se naučil tomu pravému. Ještě nikdy nebyl oficiální velvyslanec Země v této oblasti. Výměna velvyslanců za čas a prostor. Je to ohromující dobrodružství. Velvyslancem Země na cizí planetě. Čest, moc, imunita, exeterritoriální práva, světová politika, rozhodnutí, závěry, milníky historického vývoje. Přátelství a mír ve vesmíru.

Ale bude to tak? Sotva. Budou mu cizí. Co je to čest mezi bytostmi bez tělesné podstaty, v cizím světě bez možnosti návratu, bez uznání, bez mady, bez naděje, bez očekávání. Splnit svou povinnost - to je vše. Je to dost? Má to smysl? Je k tomu člověk dosti schopný? A už tu byla opět. Minulost, jeho soukromé peklo. Ne peklo šílenství, ale docela banální peklo nudy a odevzdání. Minulost ho mučí, i když jí unikl, znovu po něm sahá a zase tu jsou pochybnosti, výmluvy, důvody ...

"Zajímáš se jen o své povolání. Neznamenám pro tebe vůbec nic. Už tři týdny jsme si nikam nevyšli. Když ti něco povídám, tak mě vůbec neposloucháš. Ten kapající vodovodní kohoutek jsi také ještě nespravil. Proč jsi dovolil Besy zůstat do půlnoci venku? Proč jsi Tedovi půjčil náš motorový člun? Je ti úplně jedno, že mne zesměšňuješ ..."

Samozeřejmě, máš pravdu, miláčku, ano, je to na mně... samozeřejmě, jdu se podívat na ten kohoutek... ano, slyšel jsem, nechtěl jsem tě rozčítit, bylo to nedorozumění. Povinnost vůči rodině. Povinnosti lidí vůči sobě navzájem. Nechal se vystřelit ke hvězdám. Bylo to tak důležité, že se z toho důvodu směla roztrhnout i rodina. Měli ho vůbec za normálního ho?

"Už jsi dal zase Tedovi peníze? Vždyť víš, že si za to koupí jenom cigarety. To je hrůza, jak s těmi dětmi jednáš. To jsem měla vědět. Před deseti lety, to jsem pro tebe ještě znamenala mnoho. Sliboval jsi mi modré z nebe. Dnes nejsi s to ani uklidit nádobí. Byla to úplně skromná prosba, ale tys ji ignoroval. Malý dárek, květiny, ne, nepotřebuješ mi nic dávat. Přece vím, že by to nebylo od srdce. Ale pro Besy máš vždy něco. Teda také rozmazluješ. Myslíš si, že si lásku můžeš koupit za peníze? Kdy máš pro nás vůbec čas? Tvůj fotoaparát tě zajímá víc než my. Přitom jsem ti nikdy nedala důvod... co jsem všechno udělala, nikdo se mne neptal, kde беру sílu. Domácnost, děti, povolání. Jistě, ty jsi také pracoval, ale pro tebe je práce koníčkem, ty ses zahrabal do svých povinností, ale já to už nedovolím ..."

Snad se obával, že jej strašidla minulosti dohoní, ale

už je všechno za ním, je to pryč. Musí myslet na budoucnost. Ta se vymyká každé představě. Dostal sice všechny možné informace a uklidňovali ho. Před ním je vysoce rozvinutá kultura, nic mu nebude chybět. Pravda, dojde k určitým transformacím životních forem i u něho. Jeho osobnost ale zůstane zachována. Nebude mít nedostatek v ničem, budou se o něho starat, jako se nikdo nikdy o žádného člověka nestaral. Nejsou z masa a kostí a on této formy existence také pozbyde. Budou mu prý rozumět a chápat i jeho nejvnitřnější pocity. Zřejmě se nemá čeho obávat. Vše je připraveno. Přemýšlením se unavil a usnul. Když se probudil, přišly zase vzpomínky...

"Když jsme tu měli včera hosty, choval ses nemožně. Proč si nesundáš ty boty? To je bezohlednost!"

Cím dále letěl, tím méně pravděpodobnou se stávala jeho existence. Usínal, budil se, usínal... pak najednou pocítil, že se něco změnilo. Tušil tlak v zádech. Přitažlivost? To může znamenat jen jedno: je svému cíli blízko.

A opravdu to bylo tak, jak mu to popisovali - jen trochu jinak, nebylo to vyjádřitelné. Najednou tu byli, bez těla a bez tvaru. Jak si jejich přítomnosti všiml? Na to nenašel odpověď. Slyší je, hovoří s nimi, ale jak - to by nedokázal vysvětlit. Cítí jemné pokusy o seznámení, snaží se na tyto pokusy co nejlépe reagovat. Je k tomu třeba času. Napřed u nich musí získat důvěru, nechat je číst své myšlenky, ukázat jim, nač myslí. Cítí, jak vstřebávají jeho vnitřní obrazy. Velmi je zajímá jeho domov. Všechno se jim zdá důležité: jak žil, jak vypadá Země, jací jsou lidé, jejich domy, jejich byty... Mohou vůbec pochopit souvislosti? Co vědí o smyslu věcí, o pocitech, postojích, kráse, zlu?

Přistáli. Bylo zde světlo, nebo tma? Je teplo, nebo zima? Má úplně jiné pocity, ale nejdou vyjádřit. Scházejí mu k nim slova. Přivítali ho a on je pozdravil. Bude zde muset žít v umělé atmosféře? Měl kolem sebe prostorný oblak a neměl nic proti tomu, aby v něm provždy zůstal. Ale oni to s ním mysleli dobře, a tak jej přivedli do nového domova.

Difuzní mlhovina se kolem něho prosvětliila a cizí bytosti zůstali někde vzadu, mimo. Stál najednou na kamením vydlážděné cestě, šel kolem bíle natřeného plotu a před ním se otevřela vrátka. Jeho žena řekla:

"Nemohl jsi přijít trochu dříve? Teď abychom jídlo zase ohřívali... ještě musíš vynést popelnice... ale zavři za sebou dveře, táhne to. A pospěš si... ale nezapomeň... ale nezapomeň... ale nezapomeň..."

+++++
PŘEVZATO Z ČAS. SVĚT V OBRAZECH 28/1984

Přeložil ps.

+++++